

Podblegaške novice

letnik 20, številka 4
maj 2016

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

-
- **Dražje smeti in kanalščina**
 - **Dvorec Visoko – kmalu spomenik državnega pomena?**
 - **Rekorden vpis otrok v vrtec**
 - **Odprli pohodno pot okrog občine**

Iz županovega dnevnika

• 15. 4. – Na obisku na konzulatu RS v Celovcu pri g. Urbanu Gantarju in na sestanku pri SAK v Celovcu glede sodelovanja na letošnjih prireditvah.

• 16. 4. – Na odprtju

Pohodne poti okrog naše občine; res lepa udeležba več kot 120 pohodnikov. Iz Poljan na Gabrško Goro, naprej do sv. Volbenka, zaključek pa na salamijadi na Visokem.

• 18. 4. – Na sestanku pri kranjskem županu glede cestne povezave iz Škofje Loke preko vasi Meja do avtocestne navezave v Vodica. Dobiti želimo čim širšo podporo, da to potem predstavimo na DRSI.

• 19. 4. – Na sestanku s predsedniki društev v občini o letošnjih novostih in o glavni prireditvi Od vasi do vasi Tavčarjeva pot drži.

• 21. 4. – Na sestanku na občini z ARAO, USJV, MORS in RŽV o možnosti najema stavb bivšega RŽV, sedaj v lasti MORS. Usklajevanja o podrobnostih so v teku.

• 22. 4. – Na sestanku na Razvojni agenciji Sora o možnostih za boljšo promocijo letne in zimske sezone na smučišču Stari vrh.

• 25. in 26. 4. – Obiskala nas je novinarka časopisa Salzburger Nachrichten ga. Barbara Hutter iz dopisništva na Dunaju. Spoznali smo se prav tam in očitno smo pustili dober vtis, ki ga je sedaj želela videti in preveriti tudi na terenu ...

• 6. 5. – Na odprtju stalnih razstav na Visokem, ki so posvečene Tavčarjevi Franji in Ivanu ter dolgoletnim gospodarjem Kalanom. V prihodnosti pa stavimo na moderno črno kuhinjo ...

• 7. 5. – Na odprtju kolesarske sezone. Na koncu nas je ujel tudi dež, a nič za to, saj smo kolesarji tega navajeni. Nagrada za letošnji prekokolesarjen krog so kolesarske hlače.

• 8. 5. – Na jubilejnim 40. Spominskem pohodu na Blegoš, na katerem je bil letos v gosteh predsednik Planinske zveze Slovenije.

• 10. 5. – Obiskal nas je direktor Maratona Franja g. Gorazd Penko skupaj z g. Silvestrom Krivcem. Dejstvo je, da bo tokrat maraton prvič potekal po naši obvoznici, zato je bilo potrebno prestaviti mesto okrepčevalnice Gorenja vas. Nov prostor je prijazno ponudil Gumi servis Ferlan.

• 10. 5. – Na pobudo predsednika Odbora Državnega zbora za obrambo g. Žana Mahniča je tokrat odbor zasedal v objektu Rupnikove linije na Golem vrhu. Članom odbora in ministrici za obrambo sem razkazal utrdbo in povedal veliko zanimivosti. Ugotovili smo, da se točka dnevnega reda še kako ujema z aktualno tematiko 100-letnice 1. svetovne vojne.

Vsebina

<i>Z 10. seje občinskega sveta</i>	str. 3
<i>Dvorec Visoko – spomenik državnega pomena?</i>	str. 4
<i>Podražitev smeti in odpadnih voda</i>	str. 5
<i>Trije nagrajenci občine ob 40-letnici OOO Škofja Loka</i>	str. 8
<i>Laze: zajezili plazenje, asfaltirali cesto</i>	str. 11
<i>Po kolesarskem še pohodni krog okrog občine</i>	str. 13
<i>90-letnica Tilka Bogataj</i>	str. 17
<i>Novice z osnovnih šol</i>	str. 18 in 19
<i>Literarnica: pesnik Milan Debeljak</i>	str. 20
<i>Znova Duohtar kar tok</i>	str. 21
<i>Kam maja in junija?</i>	str. 23
<i>Varni s kolesom v prometu</i>	str. 24
<i>S Tonetom Kosmačem v Rio</i>	str. 26
<i>Kar dva poljanska ansambla na škojeloških vižah</i>	str. 28

Uvodnik

Spoštovane bralke in bralci! Zdi se, da ima vsako leto svoj, čisto poseben ritem. Da se tudi pri ljudeh in v organizacijah vsako leto zavrti podobno kot prejšnje. A včasih ustaljenost nepričakovano prekineta bodisi dogodek bodisi oseba, ki spremenita niz, in pogosto, četudi se nam ne zdi tako, z njim vred – tok zgodovine!

Upam si trditi, da se je ravno to zgodilo letos na binkoštno nedeljo, ko ni bilo naključje, da se je od Visokega do Gorenje vasi zgodila povorka s kulturnimi postanki s Tavčarjevim pridihom, ki je bil vsaj delno 'kriv' za podoživljanje preteklosti. Na binkoštno nedeljo 1923 so namreč v Gorenji vasi slovesno predali svojemu namenu novozgrajeni Sokolski dom, posvečen Tavčarju.

93 let kasneje smo se na podobno pot podali njegovi rojaki, Poljanci, tokrat ob odprtju obnovljene stavbe. V tej številki vam predstavljamo zgolj utrinek, ki smo ga zabeležili na začetku poti, in sicer na strani 17, obširnejši

članek o dogodku, na katerem smo združili predvsem kulturo in pohodništvo, pa pripravljamo za naslednjo številko.

O kulturi in pomembnih kulturnih dogodkih smo se sicer na široko razpisali na straneh, kjer vas čakajo podrobnosti o obnovi dvorca Visoko in novih stalnih razstavah v njem. Počasi, a vztrajno se torej ne le dvorec, ampak celo posestvo obnavljata in dobivata podobo, vredno preteklosti in prihodnjih rodov.

Obenem se je odprl kolesarski krog in z njim kolesarska sezona, prvih prehojenih kilometrov je bila deležna tudi nova pohodna pot okrog občine.

In smo še vedno pri kulturi, četudi športni: ne glede na to, kako, s kom in kako pogosto jo prakticirate, naj vam bo dolgo in zvesta sopotnica! Pa prijetno branje tokratne številke Podblegaških vam želim.

Urednica Damjana Peternej

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini (v začasnih prostorih v Todražu), se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodložljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje. M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek	15 ^h – 17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo	14 ^h – 17 ^h	na sedežu občine

Naslednja številka: 23. junija

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 10. junija po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Potrdili zaključni račun proračuna 2015

Na 10. redni seji, ki je bila 14. aprila izjemoma v Šubičevi hiši, ki so si jo svetnice in svetniki pred začetkom ogledali pod vodstvom upravitelja Borisa Oblaka, so pritrldili povišanju cen odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter smeti ter potrdili zaključni račun proračuna za lansko leto.

Foto: D. P.

Svetniki so se tokrat na seji sešli v Šubičevi hiši.

Za občino je to drugo najuspešnejše leto doslej tako po višini kot po deležu investicij, ki so znašale 53 odstotkov. Zaključni račun izkazuje 11 milijonov odhodkov in 10,8 milijona prihodkov. Razlika se je pokrila iz sredstev, ki so ostala na računu konec leta 2014.

Zaključni račun za preteklo leto je predstavila Nada Dolinar, še prej pa je župan zatrdil, da je bila realizacija več kot 90-odstotna, in obenem za storjeno delo izrekel zahvalo vsem sodelavcem. Tudi svetniki so pohvalili dobro delo, le Jurij Krvina se je obregnil ob dejstvo, da je sprejemanje zaključnega računa, ki je sicer na pristojne naslove oddan že konec februarja, na občinskem svetu mesec in pol kasneje brezpredmetno. Treba bi ga bilo na seji svetnikov potrditi prej, preden ga oddajo. Kot je pojasnila Dolinarjeva, je zakonski predpis tak, da morajo zaključne račune vse občine oddati do konca februarja, občinski sveti pa jih morajo sprejeti do 15. aprila. Zaključni račun je bil po utemeljitvi sprejet z enim glasom proti. Več o zaključnem računu za leto 2015 na strani 6.

Koncesijo za odpadke podelili ljubljanski Snagi

V drugi obravnavi so svetniki sprejeli predlog odloka o sodelovanju pri skupnem izvajanju in koncesiji za gospodarski javni službi (GJS) obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju občine. Sprejem odloka je bil potreben, saj občina ne razpolaga z lastno infrastrukturo za obdelavo in odlaganje posameznih vrst komunalnih odpadkov. Z odlokom so za obdobje 10 let podelili koncesijo ljubljanski Snagi, ki upravlja z Regijskim centrom za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana. Ta do konca decembra letos deluje poskusno, s 1. januarjem prihodnje leto pa naj bi začeli uradno obratovati, je svetnikom pojasnil Mitja Praznik iz Snage. K sodelovanju z njimi je naša občina pristopila kot devetindvajseta (dogo-

varjajo se še z osmimi), in sicer zgolj kot občina pristopnica, ne sovlagateljica, kar pomeni, da v izgradnjo centra ni vlagala lastnih sredstev, zato bodo stroški storitev za našo občino 5 odstotkov višji kot za občine sovlagateljice.

Župan je ob tem omenil še, da je »za nas ta perspektiva ugodnejša varianta kot na Gorenjskem.« Spomnimo: naša občina je bila sprva vključena v projekt CERO Gorenjska, ki ni obrodil pričakovanih sadov. Vlaganja v nove lokacije na območju Mežakle so bila nedorečena in nesprejemljiva z vidika deleža sofinanciranja, zato je bila marca 2012 podpisana pogodba o pristopu naše in žirovske občine k skupnemu ravnanju z odpadki v RCERO Ljubljana.

S podelitvijo koncesije so svetniki prižgali zeleno luč za podpis pogodbe, kar mora biti urejeno v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka.

Dražje smeti

Na osnovi pripravljenega elaborata so sprejeli tudi sklep o oblikovanju cen storitev obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov. S 1. januarjem 2016 je potrebno vse odpadke pred odlaganjem mehansko in biološko obdelati. Na podlagi tega se oblikujejo tudi cene odlaganja posameznih vrst komunalnih odpadkov in bioloških odpadkov ter odlaganja preostankov po obdelavi. Cene so oblikovane za leti 2016 in 2017, skupna cena za obdelavo in odlaganje pa znaša 124 evrov na tono pripeljanih odpadkov. Občina ima sicer na oblikovanje cen majhen vpliv. Za znižanje cen storitev bo treba predvsem izboljšati ločevanje odpadkov na izvoru – torej zmanjšati količino mešanih komunalnih odpadkov. A če bo pripeljanih odpadkov iz vseh občin manj, kot je predvideno po elaboratu, bodo cene po letu 2017 – višje!

Cene so sicer po novem elaboratu višje od obstoječih, saj so višji stroški obdelave in odlaganja, četudi so upoštevani nižji stroški

prevoza, ker je pač do Ljubljane bliže kot v Maribor, kamor s(m)o odpadke vozili do zdaj. Položnice bodo že junija zaradi zvišanja cen 'težje' za 12 odstotkov. Več na strani 5.

Tudi za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda po novem več

Na novo so oblikovane tudi cene storitev za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v občini.

Cene storitve odvajanja je sestavljena iz cene storitve odvajanja komunalne vode, ki znaša 0,1945 evra/m³, in omrežnine, ki predstavlja strošek javne infrastrukture za odvajanje odpadnih voda in se obračunava v evrih na mesec glede na velikost obračunskega vodomera. Za števec do vključno DN 20 znaša 3,475 evra (brez DDV). Cena vključuje 50 odstotkov subvencije cene, ki se krije iz občinskega proračuna.

Cena storitve čiščenja je sestavljena iz cene za storitev čiščenja komunalne in padavinske vode, ki znaša 0,5243 evra na m³, in omrežnine, ki predstavlja strošek javne infrastrukture in znaša 0 evrov. Več na strani 5.

Dolg zaradi neizterljivosti odpisali

Svetniki so tokrat sprejeli še predlog odloka o izdajanju javnega glasila Podblegaške novice ter potrdili poročilo urednice o delu za lani, s priporočilom, da je, kot se je izrazil župan, »vsako stvar možno narediti še bolje«.

Pod točko razno so podali soglasje za odpis večletnega dolga v vrednosti 6.400 evrov družbi v GC Dobje za najemnino za žago, od katere dolga ne morejo izterjati pa tudi stroški bi bili precej visoki.

Enako so storili še pri eni fizični osebi, od katere za najem občinskega stanovanja v Sestranski vasi niso mogli izterjati 2.200 evrov, saj »nimajo več česa vzeti«.

Damjana Peternelec

Svetniki med karikaturami znanih Poljancev

Kmalu kulturni spomenik državnega pomena

Občina Gorenja vas - Poljane je do zdaj v obnovo dvorca Visoko in pripadajočih objektov vlagala lastna sredstva. V prihodnje pa si župan Milan Čadež obeta, da bodo z razglasitvijo dvorca za kulturni spomenik državnega pomena lažje kandidirali za nepovratna sredstva, ki bodo za nadaljnjo obnovo nujno potrebna. Obnovo grobnice in kapelice so financirali potomci Tavčarjeve rodbine.

Posamezni strešni elementi na kozolcu so bili že tako dotrajani, da je bilo treba zamenjati celotno strešno konstrukcijo.

V zadnjih letih je občina v dvorec vložila 270.000 evrov lastnih sredstev, ki so jih namenili za restavratorska dela in opremo v notranjosti dvorca, obnovo strehe kozolca, stopnic pred dvorcem, za ureditev okolice, obsežno projektno dokumentacijo za pridobivanje soglasij in nakup solastniškega deleža Občine Škofja Loka na objektih dvorca in gospodarskega posloplja. Pri ureditvi obvozne ceste pred leti pa so sodelovali tudi lokalni podjetniki donatorji.

Na kozolcu celovita obnova strehe

Med zadnjimi posegi je bila obnova strehe kozolca, ki so jo izvajalci končali v začetku maja. Kot je pojasnil župan, so obnovo strehe načrtovali že več let, saj je zaradi dotrajanosti strešne kritine ta zahtevala iz leta v leto večja vzdrževalna dela. »Sprva je bilo predvideno, da bomo obnovo izvedli s pomočjo državnih interventnih sredstev ministrstva za kulturo. Ker pa navedena sredstva v letošnjem letu

niso zagotovljena, je bila občina primorana obnovo izvesti z lastnimi sredstvi,« je pojasnil župan. V prvi fazi obnove so izvajalci odstranili obstoječo kritino iz kitajskega skrilja ter pregledali ostrežje. Nato pa so zaradi obsega dotrajanosti posameznih strešnih elementov sprejeli odločitev, da z zamenjavo celotne strešne konstrukcije zagotovijo kakovostno celovito obnovo strehe. Obnova strehe kozolca je znašala 45.000 evrov.

Konservatorski program bo določil smernice celovite obnove dvorca

Župan je še izpostavil, da bo občina nadaljevala svoja prizadevanja za obnovo in programski razvoj dvorca Visoko. Z letošnjimi obnovitvenimi deli in postavitvijo štirih stalnih muzejskih zbirk je bila po njegovih besedah zaokrožena sedanja faza njegove obnove. V nadaljevanju pa pričakuje izdelavo letos naročenega konservatorskega programa za

celoten objekt dvorca, ki bo določil smernice celovite obnove objekta.

Ob vseh večjih prireditvah v okolici dvorca pa je zelo pereča problematika prometne ureditve. Župan je o tem povedal: »Občina bo naročila tudi strokovno podlago za določitev dostopov in dolgoročne prometne ureditve okolice dvorca, ki bo ena temeljnih osnov za izdelavo OPPN za območje Visokega. Izdelava slednjega je pogoj za pridobitev kakršnega koli gradbenega dovoljenja na območju dvorca. Torej je do izvedbe kakšne dodatne večje obnove še dolga, večletna pot.«

Nadejajo se nepovratnih sredstev

Še pred koncem leta pa pričakujejo razglasitev dvorca za kulturni spomenik državnega pomena, saj postopek teče že leto dni. »Pridobitev tega najvišjega statusa varovanosti kulturnega spomenika bo osnova za nadaljnje delo, saj je zaradi obsežnosti obnovitvenih del pridobitev nepovratnih sredstev za obnovo nujna,« je še dodal župan.

Tina Dolenc

Restavrirane stopnice pred dvorcem

Grobnica je celovito obnovljena, nadomestili bodo tudi 2014 ukradeni kip dr. Tavčarja.

Kapelica in grobnica v novi podobi

Grobnica in kapelica na Visokem sta zdaj s popolno obnovo dobili izgled, kot jima pritiče, poleg tega pa sta opazni že od daleč, saj so posekali tudi grmičevje in drevesa, ki so ju zakrivali. Za to obnovo sta zaslužni potomci Tavčarjeve rodbine, priznana kardiologinja Metka Zorc in njena sestra Ruda Zorc Pleskovič, prav tako znana ljubljanska zdravnica. Kot je povedala Zorčeva, jo na Visoko vežejo lepi spomini, saj so v otroštvu z družino pogosto zahajali na Visoko, zato se čuti zelo povezana s krajem. Prav tako je nanjo naredil močan vtis prastric prof. dr. Igor Tavčar, sicer ustanovitelj Medicinske fakultete v Ljubljani, zaradi katerega se je tudi usmerila v medicino. Propadajoča grobnica je bila zato zanjo velika boleča točka, ki pa sta se

jo s sestro z zapuščino po smrti tete Katje odločili obnoviti. Manjkajoči kip Ivana Tavčarja, ki so ga 2014 nepridipravi ukradli iz grobnice, pa je naročil sorodnik Aleks Lukman, ki ga prav tako na družino Tavčar vežejo mladostni spomini. Poleg tega so potomci sklenili, da lastništvo grobnice prenesejo na občino Gorenja vas - Poljane, ki je tako postala lastnica vseh objektov na Visokem. S položitvijo venca in poklonom umrlim pa bodo obnovo zaokrožili 27. maja ob 17. uri, ko bo na dvorcu Visoko potekal tudi zaključek svetovnega kongresa zdravnikov iz domovine in tujine. Udeležili se ga bodo številni znani in priznani zdravniki, dogodek pa je odprt tudi za drugo zainteresirano javnost.

Več za smeti in ravnanje z odpadnimi vodami

Kot ste lahko prebrali že na strani 3, bodo položnice z obračunanimi komunalnimi storitvami junija dražje. Kar 35 % več bomo namreč plačevali za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, 12 % več pa za storitve ravnanja s komunalnimi odpadki.

Smeti

Cene bi sicer znižali oziroma pustili pri enaki vrednosti zgolj z občinsko subvencijo, a kot so pojasnili na občinski upravi, »ni kje vzeti«. Podražitev je bila predlagana tudi zato, ker so cene ostale skoraj enake zadnjih 10 let in so najnižje na Škofjeloškem. Na občini pojasnjujejo: »Zaradi inflacije to pomeni, da smo jih z ukrepi uspeli držati na isti ravni oziroma so bile cene do maja 2016 realno nižje od tistih iz leta 2006. Z majem 2016 se cene na kilogram zbranih odpadkov za zbiranje in odlaganje znižujejo, za storitve obdelave pred odlaganjem pa povečujejo. Skupno se bo cena na položnicah povečala za 12 odstotkov, medtem ko je inflacija v obdobju december 2006–december 2015 znašala nekaj več kot 18 odstotkov.

Kljub podražitvi najnižje cene na Škofjeloškem

Na občini še poudarjajo, da je bil v maju 2015 izveden prehod na odvoz ostankov komunalnih odpadkov za celotno območje občine enkrat mesečno (prej je bil na nekaterih območjih dvakrat mesečno). S tem prehodom so se cene storitev na položnicah dotičnih gospodinjstev znižale za četrtno, medtem ko je količina (masa) zbranih odpadkov ostala enaka, posledično so ostali praktično enaki tudi stroški za ravnanje s temi odpadki. Rezultat navedenega je bil, da so bili za leto 2015 stroški javne službe višji od prihodkov. Zaradi navedenega in obdelave ter odlaganja posameznih vrst komunalnih odpadkov s strani Snage so bili, kot pojasnjujejo, »primorani cene v letu 2016 oblikovati na novo. Občanom bodo storitve zbiranja, V spodnji tabeli lahko v desni koloni preverite obračun za lani, v koloni pred njo pa še predračunske cene za letos:

		Predračun 2016 GVP	Obračun 2015 GVP
		120 l zabojnik OKO+EMB	120 l zabojnik OKO+EMB
Zbiranje komunalnih odpadkov	CI – Cena javna infrastruktura	0,5824	0,5983
	CS – Cena storitev	6,2588	5,8577
Obdelava komunalnih odpadkov	CI – Cena javna infrastruktura	0,3693	0
	CS – Cena storitev	0,5683	0,1173
Odlaganje komunalnih odpadkov	CI – Cena javna infrastruktura	0,0304	0
	CS – Cena storitev	0,0776	0,4714
Skupaj komunalni odpadki	CI – Cena javna infrastruktura	0,9821	0,5983
	CS – Cena storitev	6,9048	6,4464
	CI + CS	7,8869	7,0447
		112 %	100 %

obdelave in odlaganja obračunane na skupni položnici, kot do zdaj. Cena odvoza za 120-litrski zabojnik s praznjenjem enkrat mesečno naj bi se s 7,04 evra dvignila na 7,88 evra (+ DDV). Kljub spremembi cene še vedno ostajajo najnižje na Škofjeloškem, čeprav smo geografsko zahtevnejše (stroškovno dražje) območje za izvajanje javne službe. Slednje velja predvsem zaradi upoštevanja redke poseljenosti in razdalje med naselji.

Povišanje cen tudi zaradi zakonodaje

»Drugi pomemben razlog za povečanje cen je sprememba zakonodaje. Predpis, ki ureja odlaganje odpadkov, zahteva, da se od 1. januarja letos vsi odpadki pred odlaganjem tudi dodatno biološko obdelajo. Prej je bila dovolj le cenejša mehanska obdelava,« so še pojasnili na občini.

S 1. majem so tako začeli odvažati ostanek komunalnih in kosovne odpadke na mehansko biološko obdelavo in odlaganje v Ljubljano. Stroški se zaradi omenjenih razlogov povečujejo za storitve obdelave odpadkov pred odlaganjem.

Odpadne vode: nižja subvencija, dražje položnice

Kot ste lahko prebrali že v članku na 3. strani, so od 1. maja višje tudi cene za storitev ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami. V spodnji tabeli si lahko ogledate primerjavo cene storitev za 2014 (ko je bila potrjena 83-odstotna subvencija občine za odvajanje in 74-odstotna za čiščenje) in novo ceno za 2016.

Za primerjavo: če je 4-članska družina doslej na mesec za odvajanje in čiščenje pri porabi 16 m³ vode plačevala 9,57 evra (+ DDV), bi moral ta znesek zdaj znašati 18,45 evra + DDV. A ker so na občini potrdili oziroma pristali na 50-odstotno subvencijo, bo znesek 14,98 evra + DDV. Z vključeno okoljsko dajatvijo (ta znaša 0,0528 evra/m³) bo to 15,82 evra + DDV.

Položnice z višjimi zneski bomo občani prejeli naslednji mesec, torej junija, ko jim bodo na občinski upravi pripeli tudi poseben dopis.

Damjana Peternelj

	Potrjena 2014	Potrjena 2014 znižana za subvencijo (zaračunana na račun)	Po elaboratu 2016	50 % subvencija
Subvencija		0-83%, 0-74%		
Omrežnina odvajanje- DN < / = 20	7,8661	1,3066	6,9505 €	3,48 €
Omrežnina čiščenje- DN < / = 20	1,4791	0,3816	- €	- €
Skupaj omrežnina DN < / = 20	9,3452 €	1,6882 €	6,9505 €	3,4753 €
Storitev odvajanje (EUR/m ³)	0,1800	0,1800	0,1945	0,1945
Storitev čiščenje (EUR7m ³)	0,3129	0,3129	0,5243	0,5243
Skupaj storitvi	0,4929 €	0,4929 €	0,7188 €	0,7188 €
Mesečni stolek odvajanje in čiščenje - primer 4 članska družina (poraba vode 16 m ³ /mesec)	17,23 €	9,57 €	18,45 €	14,98 €
Mesečni stolek odvajanje in čiščenje z okoljsko dajatvijo - primer 4 članska družina (poraba vode 16 m ³ /mesec)	18,08 €	10,42 €	19,30 €	15,82 €

Izračun cen za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda po novem

OMREŽNINA:		Odvajanje komunalne odpadne vode (EUR/mesec)			Čiščenje komunalne odpadne vode (EUR/mesec)			Skupaj odvajanje in čiščenje (EUR/mesec)	
DN vodomera	Faktor omrežnine	brez DDV	DDV	z DDV	brez DDV	DDV	z DDV	brez DDV	z DDV
DN < / = 20	1	3,4752	9,5%	3,8054	0,0000	9,5%	0,0000	3,4752	3,8054
20 < DN < 40	3	10,4257	9,5%	11,4162	0,0000	9,5%	0,0000	10,4257	11,4162
40 < / = DN < 50	10	34,7524	9,5%	38,0539	0,0000	9,5%	0,0000	34,7524	38,0539
50 < / = DN < 65	15	52,1286	9,5%	57,0808	0,0000	9,5%	0,0000	52,1286	57,0808
65 < / = DN < 80	30	104,2572	9,5%	114,1616	0,0000	9,5%	0,0000	104,2572	114,1616
80 < / = DN < 100	50	173,7620	9,5%	190,2694	0,0000	9,5%	0,0000	173,7620	190,2694
100 < / = DN < 150	100	347,5240	9,5%	380,5388	0,0000	9,5%	0,0000	347,5240	380,5388
150 < / = DN	200	695,0480	9,5%	761,0776	0,0000	9,5%	0,0000	695,0480	761,0776
CENA STORITVE (EUR/m³):		0,1945	9,5%	0,2130	0,5243	9,5%	0,5741	0,7188	0,7871

Lani drugo najuspešnejše leto za občino

Tudi leto 2015 je bilo za občino Gorenja vas - Poljane uspešno, čeprav razmere na trgu in v državi niso bile najbolj ugodne in ni bilo razpisov, na katere bi se lahko prijavi. Dosegli smo drugo največjo realizacijo doslej, tako po višini kot po deležu investicij. Dodatno se nismo zadolževali, skozi vse leto smo uspeli zagotavljati nemo-teno financiranje javne porabe na vseh področjih, za katera je odgovorna občina, in se trudili, da so bila proračunska sredstva porabljena gospodarno in učinkovito.

Zaključili smo kohezijski projekt Porečje Sore iz preteklega programskega obdobja, energetsko sanacijo zdravstvenega in Sokolskega doma in za te investicije dobili še zadnja izplačila nepovratnih sredstev.

Preteklo leto pa je bi tudi v znamenju odprave posledic elementarnih nesreč iz leta 2014, za kar so bila pridobljena tudi nepovratna sredstva.

Zaključni račun občinskega proračuna izka-
zuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 230.763 evrov, ki se je pokrival s sredstvi, ki so ostala na računu konec leta 2014.

Prihodki

Prihodki so bili realizirani 100-odstotno oziroma v višini 10.759.171,41 evra. V primerjavi z letom 2014 so se znižali za 9,47 odstotka.

Iz naslova nepovratnih evropskih sredstev (EU) in sredstev državnega proračuna za investicije smo dobili: 844 tisoč evrov za sanacijo po poplavih (skozi Hotovljo, plaz Laze), 116 tisoč evrov za sanacijo po žledu, 600 tisoč evrov za

projekt Oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadnih voda v porečju Sore, 107 tisoč evrov za energetsko sanacijo stavb (OŠ Ivana Tavčarja, Sokolski dom Gorenja vas, Zdravstveni dom Gorenja vas), 87 tisoč evrov za parkirišča ob obvoznici, 28 tisoč evrov za druge investicije.

Od Rudnika Žirovski vrh pa smo prejeli skoraj 986 tisoč evrov rente za omejeno rabo prostora za pretekli leti ter 325 tisoč evrov donacije za novo čistilno napravo Gorenja vas in za vodozadrževalnik Todraž v okviru porečja Sore.

Odhodki

Odhodki vključno z odhodki krajevnih skupnosti (brez odplačil dolga in danih posojil) so v letu 2015 znašali 10.989.934,12 evra oziroma 92 odstotkov od načrtovanih, od tega je bilo za investicije porabljenih 5.921.651,96 evra oziroma 52,87 odstotka.

Ob upoštevanju odplačil dolga in danih posojil so odhodki znašali 11.200.732,76 evra. V letu 2015 so se odhodki v primerjavi z letom 2014 znižali za 5,75 odstotka.

Pri investicijskih odhodkih je bila največja postavka namenjena odpravi posledic elementarnih nesreč (predvsem za sanacijo ceste in plazu skozi Hotoveljsko grapo ter plazu Laze), pri čemer je nastalo za približno 1,6 milijona evrov stroškov. Za projekt Oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore pa je bilo porabljenih 931 tisoč evrov.

Ceste

Pri investicijah v drugo cestno infrastrukturo po občini so odhodki znašali 1,5 milijona evrov. Od tega je bilo 482 tisoč evrov porabljenih za prometno ureditev pri OŠ Poljane, 305 tisoč evrov za parkirišča ob obvoznici, 276 tisoč evrov za obnove cest po krajevnih skupnostih, 168 tisoč evrov za cestni program – posebni razvojni problemi, 104 tisoč evrov za odkupe zemljišč na lokalnih cestah in javnih poteh, 84 tisoč evrov za cesto do zdravstvenega doma, 37 tisoč evrov za obnovo LC Poljane–Javorje–Zapreval, 44 tisoč evrov pa so investicije v pločnike, javno razsvetljavo in prometno ureditev naselij.

Energetska sanacija stavb

Odhodki za energetsko in statično sanacijo Zdravstvenega doma Gorenja vas, Osnovne šole Ivana Tavčarja in Sokolskega doma s knjižnico so znašali 1,1 milijona evrov. Za dobrih 76 tisoč evrov pa smo od Občine Škofja Loka odkupili solastniški delež na Dvorcu Visoko in tako je Občina Gorenja vas - Poljane postala izključna lastnica objektov dvorca.

Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam so znašali 240 tisoč evrov. Gre za sofinanciranje investicij v kmetijska gospodarstva, subvencioniranje malih čistilnih naprav, transfere gasilcem, investicijske izdatke za STC Stari vrh in transfere Solam za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme.

Tekoči odhodki

Med odhodki, ki niso investicijske narave (tekoči), še vedno zajemajo največji delež odhodki in transferi za predšolsko (vrtci) in osnovnošolsko vzgojo ter za prevoz otrok v šolo – znašali so približno 1,75 milijona evrov –, tekoči odhodki in transferi za socialo, zdravstvo, šport, kulturo pa 0,6 milijona evrov.

Tekoči odhodki gospodarskih javnih služb, to je za zbiranje in ravnanje z odpadki, ravnanje s pitno in odpadno vodo ter za dejavnost pokopališč, so znašali približno 550 tisoč evrov, stroški tekočega vzdrževanja cest in zimske službe pa 730 tisoč evrov.

Nada Dolinar

ZAKLJUČNI RAČUN OBČINE GORENJA VAS - POLJANE ZA LETO 2015 PO PODROČJIH PORABE

PK	Opis	Veljavni proračun 2015 EUR	Realizacija odhodkov 2015 EUR	% realizacije glede na veljavni proračun	Delež realizacije posameznega področja v skupni realizaciji
1	2	3	4	4 = 3/2	5
13	Promet, prometna infrastruktura in komunikacije	2.350.748,04	2.261.121,71	96,19	20,19
19	Izobraževanje (varstvo in vzgoja predšol. otrok, pomoči šolajočim, prim. in sek. iz.)	1.861.073,62	1.839.131,82	98,82	16,42
23	Intervencijski programi in obveznosti (posebna proračunska rezerva in programi pomoči v primerih nesreč ter splošna proračunska rezervacija)	1.790.243,23	1.707.956,63	95,40	15,25
18	Kultura, šport in nevladne organizacije (kulturni domovi, šubičeva hiša, dvorec Visoko, cerkve, kapele ... knjižničarstvo, kulturna društva, šport, podpora posebnim skupinam)	1.360.213,55	1.340.645,38	98,56	11,97
16	Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost (oskrba s pitno vodo, urej. pokopališč in pogreb. dej., katastri)	1.254.474,25	961.842,99	76,67	8,59
15	Varovanje okolja in naravna dediščina (ravnanje z odpadno vodo, ravnanje z odpadki)	1.114.860,78	840.104,32	75,36	7,50
06	Lokalna samouprava (dejavnost občinske uprave in sofinanciranje dejavnosti občin)	691.876,22	639.774,83	92,47	5,71
14	Gospodarstvo (promocija, razvoj turizma in gostinstva, pospeševanje razvoja gospodarstva, subvencije)	429.341,22	405.788,29	94,51	3,62
20	Socialno varstvo (izvajanje programov socialnega varstva – domovi, družinski pomočnik, pomoč na domu, varstvo oseb s posebnimi potrebami ..., prispevek za novorojenčke)	317.145,00	315.210,80	99,39	2,81
22	Servisiranje javnega dolga (odplačilo dolga in obresti)	221.798,64	217.427,08	98,03	1,94
04	Skupne administrativne službe in splošne javne storitve (obveščanje javnosti in promocija, Podblejske novice, proslave)	205.224,79	181.393,01	88,39	1,62
11	Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo (sofinanciranje investicij v kmetijstvu, dopolnilnih dejavnosti, sofinanciranje izobraževanja..., sofinanciranje gozdnih cest in viak ...)	143.212,80	138.607,77	96,78	1,24
17	Zdravstveno varstvo (primarno zdravstvo – zdravstveni dom, mrliškoogledna služba, zdravstveno zavarovanje občanov)	128.451,62	125.214,99	97,48	1,12
07	Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih (civilna zaščita in protipopolzarna varnost)	106.899,00	105.056,58	98,28	0,94
01	Politični sistem (dejavnost župana, občinski svet)	103.478,00	98.181,64	94,88	0,88
12	Pridobivanje in distribucija energijskih surovin (kabel. in el. sistemi, toplovodi)	26.649,88	17.279,02	64,84	0,15
08	Notranje zadeve in varnost (policajska in kriminalistična dejavnost – svet za preventivo v cestnem prometu)	3.122,42	3.122,42	100,00	0,03
02	Ekonomika in fiskalna administracija (urejanje na področju fiskalne politike – stroški plačilnega prometa ter fiskalni nadzor – dejavnost nadzornega odbora občine)	4.330,00	2.704,02	62,45	0,02
03	Zunanja politika in mednarodna pomoč (mednarodno sodelovanje in udeležba)	500,00	169,46	33,89	0,00
		12.113.643,06	11.200.732,76	92,46	100,00

V dvorcu kar štiri nove stalne razstave

6. maja so na dvorcu Visoko slovesno odprli štiri nove stalne razstave: *Zgodovinski in stavbni razvoj visoške domačije*, *o Kalanovih*, *o Ivanu in Franji Tavčar* ter *obnovljeno kuhinjo iz 19. stoletja s še delujočim ognjiščem*.

Dogodek je privabil res veliko obiskovalcev, med njimi mnogo domačinov ter gostov od drugod. Odprta so se udeležili župan občine Škofja Loka in drugi predstavniki obeh občin, poslanec Žan Mahnič in številni predstavniki slovenskih muzejev.

Skupni projekt z naslovom Visoška domačija pripoveduje so zasnovali Občina Gorenja vas - Poljane, Loški muzej in Zavod za varstvo kulturne dediščine z namenom osvetliti del preteklosti Visokega in njegovih prebivalcev. V uvodnem nagovoru je spregovoril župan naše občine Milan Čadež. Priznati moramo, da je res, kot se je izrazil ob zaključku, da od leta 2010 prav on (seveda ob pomoči sodelavcev in strokovnjakov) piše nadaljevanje Visoške kronike.

O projektu, sodelovanju in delu Loškega muzeja je spregovorila direktorica muzeja Saša Nabergoj in poudarila, da je bilo za izvedbo projekta potrebno veliko sodelovanja in strokovnjakov z različnimi znanji.

Osnova za razstave zanimiva preteklost domačije

Iz zgodovine Visokega vemo, da je Tavčar posestvo oziroma Kalanovo domačijo kupil

leta 1893 od Antona Hafnerja, sina Ane Hafner, rojene Kalan, najmlajše Kalanove hčere, zadnje potomke Kalanovih z Visokega. Ker je bil zelo navezan na Poljane in dolino, je želel kupiti manjše posestvo in ga urediti najprej za odih, nato pa tu živeti tudi v starosti.

Skozi odprta vrata dvorca vstopimo v obnovljeno notranjost in si ogledamo nove pridobitve, med njimi štiri razstave. Razstavo Zgodovinski in stavbni razvoj visoške domačije je pripravila Damjana Terseglav Pediček iz Zavoda za varstvo Kulturne dediščine Slovenije. Razstavo o Kalanovih in

Visokem ter predstavitev Ivana Tavčarja in njegove žene Franje je pripravila Biljana Ristič, kustosinja Loškega muzeja, ki je pisatelja in politika osvetlila z več zornih kotov.

Največji ponos obnovljena kuhinja 19. stoletja

Največji ponos dvorca je zagotovo popolnoma obnovljena kuhinja iz 19. stoletja. Obnovljeno je bilo tudi še delujoče ognjišče (črna kuhna), katerega tip je eden redkih še danes ohranjenih na Slovenskem. Kuhinjo je kustosinja Loškega muzeja Mojca Šifrer Bulovec opremila tudi s posodami in orodjem, značilnim za tisti čas. Ob pogledu na črn strop v kuhinji in vprašanje, kje visijo klobase, pa je pojasnila, da so imeli 'raufkamro' za prekaševanje mesnin nad črno kuhinjo.

Prireditvi so posebno domačo noto dodali ustvarjalci muzikala Cvetje v jeseni, ki so sicer že gostovali na Visokem. Obiskovalce so navdušili Nina Pušlar in Matjaž Robavs, Ambrož Kvartič, Srđan Milovanović, Nives Mikulin in Antei Mramor ter Aleš Ogrin na klavirju. Prireditelj je v šopek cvetja povezala Damjana Peternelj in povabila obiskovalce v petek, 3. junija, na Škofjeloški grad, ko se bomo vrnili v čas Ivana Tavčarja. Poleg muzikala Cvetje v jeseni obljublajo še čarobno grajsko popoldne, delavnice, rokodelske stojnice in domače jedi.

Tadeja Šubic

Foto: Vito Debelak

Obnovljena kuhinja iz 19. stoletja – srce pritličnih prostorov dvorca

V utrdbi na Golem vrhu seja odbora Državnega zbora za obrambo

Foto: D. P.

Seja Odbora za obrambo je prvič potekala izven prostorov Državnega zbora in – pod zemljo: v utrdbi Rupnikove linije na Golem vrhu.

Maja so se na 9. seji sešli člani Odbora za obrambo Državnega zbora. Nenavadno je bilo že to, da je bila seja prvič izven prostorov Državnega zbora, še bolj pa, da je potekala pod zemljo – in to v utrdbi Rupnikove linije na Golem vrhu.

Poslanci so v Poljansko dolino prišli na povabilo župana Milana Čadeža in predsednika Odbora za obrambo, Žana Mahniča, ki je o razlogih za sklic seje v podzemnem bunkerju povedal: »Ko je pred dvema mesecema ministrica obiskala občino, smo si ogledali tudi to podzemno utrdbo. Z županom sva se strinjala, da bi bilo prav, da jo spoznajo tudi drugi poslanci. Ker je ta objekt posledica 1. svetovne vojne, smo se odločili, da sejo skličemo tukaj,

obenem je to dobro tudi za promocijo občine.«

Obrambna ministrica Andreja Katič je pritrdila: »Tu smo se zbrali tudi na našo željo, saj smo predlagali, da se odbor za obrambo seznani z vsemi aktivnostmi, ki jih ima nacionalni odbor za obeležitev 100-letnice 1. svetovne vojne.

Ker praznujemo tudi 25. obletnico osamosvojitve Slovenije, je prav, da združimo oba dogodka.« Kar je bila tudi edina točka dnevnega reda seje. Obenem je Katičeva pohvalila idejo predsednika odbora Mahniča, saj je bil ambient tokrat res izviren, župan pa je goste v vlogi vodnika tudi z veseljem popeljal po utrdbi. Sejo so sklenili z družabnim delom v koči na Javorču.

Med nagrajenci tudi trije naši podjetniki

Aprila je minilo 40 let od ustanovitve Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka (OOZ), v katero se povezujejo obrtniki iz vseh štirih občin na Loškem. Na slavnostni prireditvi so podelili tudi priznanja zaslužnim članom, med katerimi so bili tudi Jernej Jezeršek, Tatjana Novak in Tomaž Potočnik iz naše občine.

Direktor hotaveljskega Toposa Tomaž Potočnik, tudi prejemnik bronastega priznanja, je član razširjenega upravnega odbora in predsednik sekcije gradbenikov OOO.

O delovanju OOO

Ko so obrtniki leta 1976 na ustanovnem občnem zboru ustanovili predhodnika današnje zbornice, Društvo samostojnih obrtnikov, so s tem oživili bogato tradicijo povezovanja. V sodobni obliki je bila posebej močna v obdobju med obema vojnama, navajajo v zbornici, sega pa že v 16. stoletje – obrtništvo je v teh krajih obstajalo že v 10. stoletju –, ko so nastala prva stanovska združenja oziroma cehi, ki so bdeli nad delom obrtnikov, nadzorovali njihovo kakovost izdelkov in spremljali cehe.

»Cehi so se ohranili vse do začetka prejšnjega stoletja, ko so jih obrtniki nadgradili z obrtnimi združenji in kasneje z obrtnimi združenji. Po 1. svetovni vojni se je obrt močno razmahnila, leta 1936 pa so obrtniki pripravili zelo odmevno obrtno razstavo. Kasneje je nastopila svetovna gospodarska kriza, nato 2. svetovna vojna in obdobje socializma, ki ni bilo naklonjeno obrti in zasebni dejavnosti,« je na kratko povzel stoletno zgodovino predsednik OOO Škofja Loka Jože Misson. Po njegovih besedah so obrtniki v sedemdesetih letih postajali vse bolj družbeno aktivni in s svojim delovanjem uspeli zmehčati oblast, da je prikimala njihovi želji po združevanju. Prvi predsednik je bil Peter Ažman in do danes se jih je zvrstilo še šest: Pavel Peklaj, Darko Inkret, Franc Šifrar, Andrej Karlin, Milan Hafner in Jože Misson. Obrtniki so v teh letih zgradili Dom obrti in Dom storitvenih obrti ter sodelovali pri obnovi Kašče, v kateri so uredili galerijo Franceta Miheliča.

Prostovoljstvo razredčilo vrste

»Pomemben mejnik v delovanju Območne obrtno-podjetniške zbornice je leto 2013, ko je sprememba obrtnega zakona prinesla prostovoljno članstvo in posledično zmanjšanje števila članstva. Nekaj na račun lastnikov, ki so imeli več pravnih oseb in so v članstvu ostali

samo z eno, nekateri so zaradi recesije zaprli dejavnost, nekaj jih je izstopilo,« je še navedel predsednik zbornice s 13 strokovnimi in dvema interesnima sekcijama.

Predsednik krovne, nacionalne obrtno-podjetniške zbornice Branko Meh je poudaril, da »obrniki in podjetniki gledamo naprej, ne nazaj«, opozoril je na že velikokrat izpostavljene težave, povezane z visokimi davki in prispevki, ter na birokracijo. »Vlada mora vzpostaviti pogoje, da bomo lahko normalno delali, zaposlovali in normalno živeli. Zdaj pa nas nenehno obremenjujejo s prispevki in birokratskimi ovirami, ki so še hujše kot finančna obremenitev. Vlada se bo morala zamisliti in odpraviti stvari, ki ovirajo obrtnike, da bi lahko bili konkurenčni ostalim podjetjem v Evropi ali v svetu.«

Bronasti ključ Jerneju Jezeršku, bronasti plaketi Tatjani Novak in Tomažu Potočniku

Ob okrogli obletnici delovanja zbornice so zaslužnim članom podelili priznanja. Med nagrajenci so bili tudi trije iz naše občine. Bronasti ključ OZZ je prejel Jernej Jezeršek, direktor Mizarstva Jezeršek s Hotavelj. Je podpredsednik območne zbornice in predstavnik članov

Tatjana Novak, prejemnica bronaste plakete, je že dolga leta pooblaščenka računovodja in že tretji mandat članica nadzornega odbora zbornice.

z območja naše občine, v upravnem odboru organizacije je od leta 2006. Knjigovodkinja Tatjana Novak iz Dolenjega Brda je prejela bronasto plaketo. Dolga leta je bila pooblaščenka računovodja in je že tretji mandat članica nadzornega odbora zbornice. Enako priznanje kot Novakova je prejel tudi direktor hotaveljskega Toposa, Tomaž Potočnik, ki je član razširjenega upravnega odbora in predsednik sekcije gradbenikov OOO.

»Že 25 let vodim poslovne knjige za podjetnike in družbe, zato je priznanje potrditev za moje dosedanje delo v organih OOO. Iz prakse

opozarjam na težave pri poslovanju podjetnikov, skupaj s strokovno službo OOO oblikujemo pobude in predloge za podjetnikom čim bolj naklonjeno zakonodajo. Največjo težavo predstavlja predvsem nenehno spreminjanje davčne zakonodaje, podjetniki se težko v kratkem času prilagodijo vsem spremembam,« je za Podblegaške novice na vprašanje o izzivih in načrtih v njenem poklicu odgovorila Novakova.

Jernej Jezeršek, podpredsednik območne zbornice in predstavnik članov z območja naše občine, je prejel bronasti ključ.

Jezerškovi že med nagrajenimi

O načrtih v podjetju, ki je leta 2004 že imelo nagrajenca obrtne zbornice, in sicer je obrtnik leta v Sloveniji postal ustanovitelj Mizarstva Jezeršek, Jernejev oče Karel. Kako Jernej gleda na to? »Skupaj z bratoma nadaljujemo pot, ki jo je pred leti začel naš oče. Ponosni smo, da uspešno nadaljujemo družinsko tradicijo v izdelavi lesenih stopnic, da je podjetje med najbolj prepoznavnimi v svoji branži in da se uspešno uveljavljamo na vse več tujih trgih. Prav v teh dneh bomo odpotovali v Ameriko na pogovore za izvedbo prvega projekta na njihovih tleh. Gre za zahteven, prestižen projekt za sicer neznanega kupca. Če bodo pogajanja uspešna, bo to največji projekt v naši zgodovini. Vsekakor pa upamo, da ne edini. Našo proizvodnjo redno nadgrajujemo in posodabljammo z visoko tehnološkimi stroji in drugimi naprednimi rešitvami. Ponosni smo tudi na to, da nam uspeva vzdrževati dobre odnose med nami samimi, s sodelavci ter poslovnimi partnerji. V podjetju trenutno izvajamo reorganizacijo na več področjih. Posodabljammo načine in postopke izdelave, uvajamo računalniško podprte rešitve na več ravneh. V prihodnjih letih načrtujemo gradnjo nove proizvodne hale, saj zdajšnji prostori ne omogočajo več optimalnega proizvodnega procesa. Hkrati s povečanjem kapacitet pa bo potrebno poiskati še več kupcev za naše izdelke. Če bodo naši načrti realizirani, se bodo v podjetju odprla nova delovna mesta.«

Tomaž Potočnik iz Toposa ni odgovoril na poslana vprašanja.

Milka Bizovičar

Letos rekorden vpis otrok v vrtec

Konec marca je tako kot vsako leto potekal vpis otrok v vrtec. V obeh vrtcih, Zala in Agata, so skupaj prejeli 170 vlog, kar je največ doslej. Vsi malčki tudi letos ne bodo dobila mesta v vrtcu, zato je na čakalno listo skupno v obeh vrtcih uvrščenih kar 37 takih, ki bodo septembra že dopolnili 11 mesecev, 28 pa je takih, ki tega starostnega pogoja za sprejem takrat še ne bodo izpolnili.

Čakanje na obvestilo o vpisu otroka v vrtec je za starše precej stresno, saj vsako leto na čakalni listi ostane precejšnje število otrok. Za Vrtec Zala, ki vključuje tudi enote na Dobravi, Sovodnju in v Lučinah, so po besedah pomočnice ravnateljice za vrtec pri OŠ Ivana Tavčarja Petre Homec prejeli 100 vlog in pet vlog za premestitev v drugo enoto ali vrtec. Za centralni Vrtec Zala so starši oddali 54 vlog, 26 za enoto Dobrava, 9 vlog za enoto Sovodnj in 11 za Lučine. Prevladovala so vloge za prvo starostno obdobje (takih je bilo 73), 27 jih je bilo za vpis v drugo starostno obdobje, 17 otrok pa s septembrom še ne bo izpolnilo starostnega pogoja za sprejem v vrtec, to je dopolnjenih 11 mesecev.

Sprejem odvisen od števila točk in starosti

»Ker je bilo v vrtec vpisanih več otrok, kot je bilo prostih mest glede na prostorske zmožnosti, ob upoštevanju normativov in standardov za oblikovanje oddelkov predšolske vzgoje, je o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok. Ta je na podlagi kriterijev, ki so opredeljeni v letos novem Pravilniku o sprejemu otrok v vrtec, določila prednostni vrstni red tako, da je razvrstila vpisane otroke po doseženem številu točk, od najvišjega do najnižjega števila. Otroci so vključeni v vrtec s prednostnega vrstnega reda glede na starost in prosto mesto v posameznem oddelku,« je pojasnila Homčeva. Na čakalni listi za leto 2016/2017 je za Vrtec Zala z enotami tako 26 otrok, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem v vrtec, in še 17 otrok, ki s 1. septembrom ne bodo stari 11 mesecev in ne izpolnjujejo starostnega pogoja.

Tudi v Poljanah največ vlog za prvo starostno obdobje

Podobna slika je bila tudi v poljanskem Vrtcu Agata, kjer so prejeli skupno 70 vlog, od tega 46 za Poljane in 24 za enoto v Javorjah. To je po besedah pomočnice ravnateljice za vrtec na OŠ Poljane Špele Režen od odprtja vrtca v Javorjah rekorden vpis, razpoložljive kapacitete pa žal ne omogočajo sprejetja vseh otrok. Tudi v Poljanah so prejeli največ vlog, in sicer 47 za vpis v oddelke prvega starostnega obdobja in 23 za drugo starostno obdobje. »V čakalni vrsti je ostalo 11 otrok, ki izpolnjujejo starostni pogoj, in 16 otrok, ki še ne izpolnjuje starostnega pogoja za sprejem v vrtec. Predvidevam, da se bo do septembra sprostilo še kakšno mesto, saj običajno k podpisu pogodbe zaradi različnih razlogov ne pristopijo vsi starši,« je dodala Reženova.

Novi oddelki Vrtca Agata

V tekočem šolskem letu vrtec v občini obiskuje skupno 440 otrok v 24 oddelkih, podobna številka bo tudi prihodnje šolsko leto. Že vrsto let pa mora precej staršev varstvo za najmlajše iskati drugje, saj zanje ni prostega mesta. Rešitev bi bilo odprtje novih oddelkov, in kot je povedala Reženova, skupaj z Občino Gorenja vas - Poljane že iščejo možne rešitve za povečanje kapacitet. »Zavedamo se, da začasna rešitev, in sicer nastanitev otrok v lovskem domu v Poljanah, ki začasna ostaja že deveto leto, ne more trajati še leta naprej.« Na občini so zagotovili, da bodo letos pristopili k pripravi idejne zasnove možnosti prizidave Vrtca Agata v Poljanah, v prihodnjem letu pa pridobili gradbeno dovoljenje. Glede na zagotovljena sredstva je gradnja predvidena v letih 2018–2019. »Naša dolina je znana po velikem številu rojstev in ni zadosti, da ostanemo samo pri tej 'hvali'. Vsem otrokom je treba omogočiti kakovostno predšolsko vzgojo, kar je zagotovo velik vložek za življenje v dolini tudi naprej. Zato upam, da otroci čim prej pridejo do prostorskih pogojev, ki si jih zaslužijo, saj navsezadnje v vrtcu preživijo dober del dneva,« je sklenila Reženova.

Tina Dolenc

Gradite ali obnavljate?

Še vedno je za vse graditelje in tiste, ki nameravate obnavljati hišo ali stanovanje, na voljo brezplačno in neodvisno svetovanje v Energetski pisarni v Škofji Loki. Strokovnjake lahko povprašate o toplotni zaščiti zgradb, energetski sanaciji zgradb, izbiri ustreznih oken in zasteklitve, izbiri ogrevalnega sistema in ogrevalnih naprav, izbiri ustreznega energenta, uporabi obnovljivih virov energije preko solarnih sistemov in sončnih celic, Energetskih izkaznicah, aktualnih razpisih Eko sklada (npr. subvencije za okna, peči, obnovo stanovanjskih hiš ...) in o vseh ostalih vprašanjih, ki se nanašajo na učinkovito rabo energije v gospodinjstvih. Pisarna deluje na Kidričevi cesti 1a, in sicer vsak torek od 16. ure dalje. Prijave na svetovanje so obvezne na telefonski številki 04/50 60 220.

T. D.

Obvezno sporočanje letnega dohodka na UE za nosilce dop. dej. na kmetiji

Nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetiji seznanjamo, da je bil v aprilu 2014 sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu (ZKme-1B). Zakon prinaša spremembe pri omejitvah višine dohodka iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji in načinu preverjanja dohodka.

Zakon v 99. členu določa, da letni dohodek iz dopolnilne dejavnosti na kmetiji ne sme presegati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko proizvodnjo pa ne sme presegati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu.

Zakon v 101. členu določa, da upravna enota vsako leto do 30. junija preverja izpolnjevanje pogojev iz 2. odstavka 99. člena tega zakona.

Nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji pa so z letom 2016 dolžni sami do 30. junija upravni enoti sporočiti podatek o letnem dohodku iz dopolnilne dejavnosti, doseženem v preteklem letu.

Upravna enota po uradni dolžnosti z odločbo razveljavi dovoljenje, če niso več izpolnjeni pogoji iz 99. člena predmetnega zakona.

Dodatne informacije lahko nosilci dopolnilnih dejavnosti dobijo na Upravni enoti (UE) Škofja Loka, na tel. št. 04/51-12-431, 04/51-12-447 in 04/51-12-442.

mag. Bojan Miklavčič,
načelnik UE Škofja Loka

Na tehnični pregled prizidka še čakajo

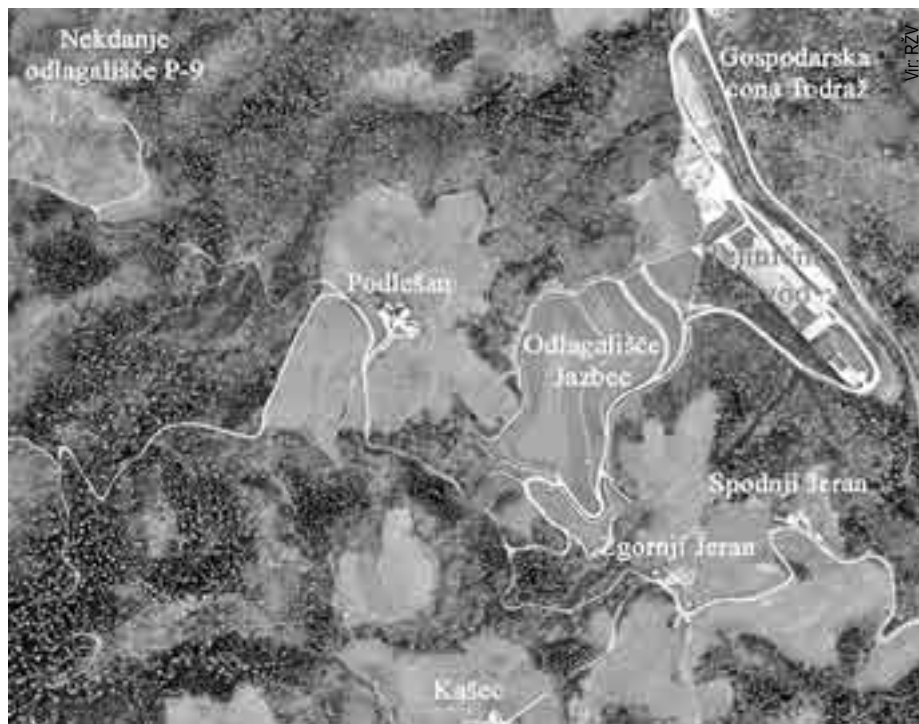
Okolica zdravstvenega doma v Gorenji vasi je dobila novo podobo. Občina Gorenja vas - Poljane je maja dokončala ureditev parkirišča in interventnega dostopa. Zaključujejo pa se tudi dela v novem prizidku zdravstvenega doma. Kot je povedal zdravnik družinske medicine Janez Koprivec in eden od soinvestitorjev, so v začetku maja na Upravno enoto Škofja Loka oddali vso potrebno dokumentacijo in vlogo za tehnični pregled objekta. Več podrobnosti o odprtju objekta in kdaj bodo ambulanke začele delovati, pa bo znanih v juniju. Spomnimo, da bodo v dveh nadstropjih prizidka na skupno 600 kvadratnih metrih zobna ordinacija Olgice Mijatović, zobna ordinacija Mateja Javha, zobna ordinacija z zobotehniko Roka Kavčiča in ordinacija družinske medicine Janeza Koprivca, v pritličju pa bo tudi optika.

T. D.

Deloval osem let, zaloge urana ostale

Na območju Žirovskega vrha so se na začetku šestdesetih let prejšnjega stoletja pričele geološke raziskave nahajališč uranove rude. V naslednjih letih je bilo izkopanih več raziskovalnih rovin, s pomočjo katerih so se potrdila predvidevanja o večjih nahajališčih uranove rude, zato je bila leta 1976 sprejeta odločitev o ustanovitvi podjetja Rudnik urana Žirovski vrh.

Območje Rudnika urana Žirovski vrh z odkladališčem rudniške jalovine Jazbec

Delovanje rudnika od 1982 do 1990

Leta 1979 so se pričele gradnje rudniških objektov, v letu 1982 pa poskusno pridobivanje uranove rude. Do leta 1984 so bili zgrajeni predelovalni obrat in drugi potrebni objekti in pričela se je proizvodnja uranovega koncentrata.

V izkopanih rovin v skupni dolžini več kot 60 kilometrov je bil proces odkopavanja rude urejen s selektivnim ločevanjem uranove rude od rudarske jalovine. Vsebnost urana je bila preverjena z meritvijo radioaktivnosti rude. Na osnovi meritev gama sevanja v minskih vrtnah so rudo ločeno odstreljevali in nalagali na kamione. Uranovo rudo so prepeljali v drobilnico in predelovalni obrat v nadaljnjo obdelavo, rudarsko jalovino z vsebnostjo urana pod 0,25 kg/t pa na odkladališče rudarske jalovine Jazbec. V času obratovanja rudnika je bilo izkopanih 3,3 milijonov ton rudnin, iz katerih je bilo pridobljene 633.000 ton uranove rude. V predelovalnem obratu je bilo iz uranove rude proizvedenega 452 ton uranovega koncentrata (U3O8) oziroma t. i. rumene pogače. To so iz Slovenije vozili na analizo v Nemčijo, nadaljnja predelava rumene pogače, obogatitev urana (235U), izdelava uranovih tabletk ter njihova vložitev v gorivne palice, ki se kot gorivo uporabljajo v jedrskih reaktorjih, pa so potekale v ZDA.

Neizkoriščene zaloge ocenjene na 16.000 ton rumene pogače

Cene urana so na svetovnem trgu odvisne od številnih dejavnikov, predvsem od ponudbe

in povpraševanja, vsebnosti urana v rudnini ter stroškov izkopa in predelave uranove rude. V času poskusnega obratovanja Rudnika urana Žirovski vrh je bil domači uran za polovico dražji od najugodnejših ponudb na svetovnem trgu, kar gre pripisati sami začetni fazi investicije v rudnik. Leta 1990 bi moral Rudnik urana Žirovski vrh preiti v fazo optimizacije proizvodnje zmanjšanja stroškov, vendar je tedaj Vlada RS sprejela sklep o začasnem prenehanju izkoriščanja uranove rude. Čeprav so raziskane neizkoriščene zaloge urana v Žirovskem vrhu ocenjene na ekvivalent 16.000 ton rumene pogače in obstaja možnost, da se zaradi morebitnih motenj na svetovnem trgu ali političnih nestabilnosti v državah, kjer izkopljejo največ uranove rude, Rudnik urana Žirovski vrh lahko ponovno aktivira, je bil leta 1992 sprejet Zakon o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v Rudniku urana Žirovski vrh (Uradni list RS, št. 36/92, 28/00, 121/05 in 22/06). Prav tako je Vlada RS leta 1994 potrdila dolgoročni program trajnega prenehanja izkoriščanja uranove rude. Rudnik urana Žirovski vrh se je posledično preoblikoval v Rudnik Žirovski vrh, javno podjetje za zapiranje rudnika urana, d. o. o.

Aktivnosti za zaprtje

V naslednjih letih so se izvajale aktivnosti za zaprtje objektov, pri čemer je bila pozornost namenjena tudi varstvu okolja, ki vključuje med drugim nadaljevanje že utečenega radiološkega

in meteorološkega monitoringa. Nadzor radioaktivnosti v okolici rudnika Žirovski vrh je v domeni Uprave RS za jedrsko varnost. Pregled obsega monitoringa, rezultati meritev, ocena vplivov na okolje kot tudi povzetki izvajanja ostalih aktivnosti prenehanja izkoriščanja uranove rude so podani v letnih poročilih na spletni strani Uprave. Meritve radioaktivnosti v okolju rudnika Žirovski vrh in ocene doz v zadnjih letih so pokazale, da so ustavitve rudarjenja in doslej izvedena zapiralna dela precej zmanjšali vplive na okolje in na prebivalstvo, pri čemer pa avtorizirane mejne vrednosti doz tudi v preteklosti niso bile presežene. V primerjavi s celotno obsevnostjo obremenitve prebivalstva je doprinos nekdanjega rudarjenja uranove rude okoli en odstotek povprečne obsevne obremenitve zaradi naravnega sevanja v tem okolju. Izmerjene vrednosti hitrosti zunanje doze so na samem odkladališču bistveno nižje kot v preteklih letih, še posebej v primerjavi s stanjem pred končno ureditvijo odkladališč v letu 2010, in se praktično ne razlikujejo od naravnega ozadja. Na nekaterih lokacijah v okolici odkladališča so izvajalci meritev celo izmerili višje vrednosti hitrosti doz kot na odkladališču, kar lahko pripišemo lokalnim geološkim posebnostim in ne vplivu posledic rudarjenja na okolico.

S prvo dopolnitvijo zakona leta 2000 je bilo določeno, da se mora zapiranje rudnika urana končati do konca leta 2005. Zaradi obsega del prvotno določenega roka ni bilo mogoče doseči, zato je bil z novo spremembo zakona leta 2005 določen nov rok, in sicer 2010. Tudi tega roka žal ni bilo mogoče doseči.

Oktober 2015 dokončno zapri Jazbec

Pomemben mejnik v zapiranju rudnika urana je 29. oktober 2015, ko je Rudnik Žirovski vrh, javno podjetje za zapiranje rudnika urana, dokončno zaprl odkladališče rudarske jalovine Jazbec in ga predal v dolgoročni nadzor in vzdrževanje izvajalcu obvezne državne gospodarske javne službe, Agenciji za radioaktivne odpadke. Telo odkladališča rudarske jalovine Jazbec obsega 5,1 ha površine, na njem pa so poleg rudarske jalovine odloženi tudi odpadki iz proizvodnje uranovega koncentrata, kontaminirana oprema predelovalnega obrata in drobilnice ter ruševine in zemljine od sanacije površinskih objektov rudnika v skupni masi približno 1,9 milijona ton. Za izdelavo prekrivke odkladališča je bilo pripeljanih dodatnih 200.000 ton zemljin, ki preprečujejo vtok padavinske vode v telo odkladališča in izhajanje radona iz odloženih materialov. Pred zaprtjem odkladališča so bili izvedeni vsi potrebni sanacijski ukrepi, s katerimi se izključuje nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter onesnaževanje okolja kot tudi predvidljiva škoda na objektih in okolju.

O odkladališču hidrometalurške jalovine Boršt, ki je še v procesu zapiranja, pa več v naslednji številki.

Ministrstvo za okolje in prostor

V tej in naslednji številki predstavljamo članek o delovanju in zapiranju Rudnika v Žirovskem vrhu. Pripravili so ga na Ministrstvu za okolje in prostor. V tej številki boste lahko prebrali več o delovanju rudnika ter začetku zapiralnih del.

Zaježili plazenje in asfaltirali cestišče

V začetku aprila so se na območju plazu Laze ponovno pričela dela – izboljšanje stanja na cestišču, ureditev drenaž na zalednih zemljiščih, izgradnja manjšega opornega zidu in ukrep za zmanjšanje poglobljanja robnega dela plazu.

Foto: Lidija Razičnik

Cesto na območju plazu na relaciji Laze–Robidnica so uredili in asfaltirali. Nekaj dni je bila zato maja tudi popolnoma zaprta.

Asfaltiran je bil tudi odsek, ki je bil še do pred kratkim makadamski in na katerem so bile vidne vse spremembe oziroma posledice plazenja terena. »Sklep o izbiri izvajalca je pred dnevi postal pravnomočen, zato smo se nemudoma lotili sklenitve izvajalske pogodbe ter izvedbe tudi drugega dela ukrepov za sanacijo plazu Laze, ki zajema gradnjo štirih vrtin v zaledju plazu. Le-te bodo služile črpanju podtalne zaledne vode, ki je eden osrednjih povzročiteljev plazenja. Glede na dobre izkušnje z že podobno izvedenimi vrtinami iz preteklih let pričakujemo, da bo odvodnjavanje talne vode vsaj delno ublažilo obsežno plazenje na območju Laz,« je pojasnila direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec.

Po podatkih, s katerimi razpolaga občina, je plazenje na tem območju prisotno že več stoletij, zato so ga domačini v preteklosti večinoma primerno upoštevali pri svojih posegih v prostor. Opozarjajo pa, da bo temu v prihodnje potrebno posvetiti še več pozornosti.

L.R.

Gradnja nadvoza v Mednem

Promet do nadaljnjega spet le po enem pasu

Vse, ki se v Ljubljano vozijo preko Medvod, je konec aprila spet presenetil le en vozni pas mimo gradbišča v Mednem, kjer obnavljajo nadvoz čez železniško progo. Dvosmerna ureditev je veljala le dober mesec, zdaj pa bo do zaključka del, to je predvidoma do 10. junija, promet spet potekal izmenično po le enem pasu.

Do zaključka del 10. junija bo promet v Mednem potekal zgolj po enem voznem pasu.

Na Direkciji RS za infrastrukturo (DRSI), ki je investitor obnove, so pojasnili, da so montažna mostova namestili zato, da bi se zmanjšale zamude v prometu. Ker pa je na tem mestu le malo prostora, so morali drugi začasni objekt postaviti v vozni pas obstoječe ceste. Ta cesta se sedaj vzpostavlja za promet, zato so morali drugi most že odstraniti. Na ljubljanski strani nadvoza tako zdaj potekajo

dela za razširitev ceste, gradnjo kamnite škarpe in drenaže. Sledila bodo dela na regionalni cesti med nadvozom in prepustom nad poljsko potjo ter rekonstrukcija ceste na medvoški strani posega.

Na DRSI so še dodali, da so morali za rekonstrukcijo nadvoza poseči tudi v vožno mrežo za napajanje vlakov in dinamiko del na gradbišču uskladiti z voznimi redi v železniškem prometu: »Gre za zelo obremenjeno železniško progo, zaradi gradnje pa je bilo treba organizirati kar nekaj zapor te proge, ki smo jih morali s Slovenskimi železnicami uskladiti nekaj mesecev vnaprej. V kolikor dela ne bi potekala tekoče, bi namreč tudi zaradi zapor železniške proge lahko prišlo do večjih zakasnitev pri izvajanju del.« Rok dokončanja rekonstrukcije se je tako predvsem zaradi vremenskih razmer s konca maja zamaknil za 20 dni, zaradi česar so morali na novo uskladiti tudi zapore glavne železniške proge. Na DRSI so še povedali, da je izvajalec s pospešeno izvedbo del, tudi v času, ko je bila snežna odeja, uspel del izgubljenega časa nadoknaditi.

Celotna rekonstrukcija bo stala 1,98 milijona evrov, od tega pa znaša strošek namestitve drugega začasnega mostu približno 125.000 evrov.

T. D.

Očiščevalna akcija v KS Sovodenj

V soboto, 23. aprila, smo v naši KS organizirali očiščevalno akcijo. Na njej je sodelovalo skupaj 37 udeležencev, ki so vsi člani različnih društev: pet članov TD, štirje člani ŠD, trije člani LD, pet članov KUD, štirje člani PGD, 15 članov PD in zastopnik naše KS. Pobrali smo odpadke ob vodotokih Javorščice, Podjelovščice in Podosojniščice in na vseh glavnih dovoznih cestah ter po markiranih planinskih poteh, ki jih oskrbuje PD Sovodenj. Na očiščevalni akciji smo nabrali približno osem vreč embalaže in šest vreč ostankov komunalnih odpadkov ter nekaj odpadnega železa, lesa, stekla in odpadne žice. Vsem, ki ste se udeležili očiščevalne akcije, se najlepše zahvaljujemo!

Tajnica KS Sovodenj Nevenka Telban

V KS že dolgo opažamo, da se takoj po odvozu odpadkov na ekološkem otoku na parkirišču pri Mercatorjevi trgovini pojavijo nove vreče, zato vse krajanje prosimo, da vreče pripeljejo na ekološki otok samo en dan pred datumom odvoza odpadkov. Hvala za razumevanje!

Odpadke obdelal v diplomski nalogi

Andrej Dolenc iz Hotovlje je za svoje diplomsko delo izbral temo ravnanja z odpadki v občini Gorenja vas - Poljane. Natančneje, preverjal je, kako krajan v občini sprejemajo sistem ločevanja odpadkov ter kako so s samim postopkom seznanjeni. Naša občina je v primerjavi z drugimi v Sloveniji na tem področju v zadnjih letih zelo uspešna – v letu 2013 je celo prevzela primat najbolj ekološko ozaveščenih občin v Sloveniji.

Andrej Dolenc meni, da bi v bližnji prihodnosti morali slediti konceptu Zero Waste oziroma postati družba brez odpadkov, kajti le tako bomo lahko prihranili surovine in ohranili planet za prihodnje generacije.

Svojo raziskavo je opravil na vzorcu 200 naključno izbranih gospodinjstev ter uporabil spletno anketo. »Tematika se je dotikala ločevanja, ravnanja ter ozaveščanja o komunalnih odpadkih,« razloži ter doda, da so zaradi dostopnosti ankete na spletu na vprašanja večinoma odgovarjali predstavniki mlajše generacije. V delu si je zastavil dve hipotezi: v prvi je predvideval, da so občani s sistemom ločenega zbiranja komunalnih odpadkov, z uvedbo metode zbiranja 'od vrat do vrat', ločenega zbiranja na ekoloških otokih in v Zbirnem centru Todraž dobro seznanjeni in imajo dovolj podatkov o pravilnem ločevanju odpadkov, v drugi pa, da je potrebno tudi v prihodnosti nadaljevati z aktivnostmi na področju ozaveščanja javnosti o tej problematiki. Andrej poudari, da je glede na to, da je sistem ločevanja komunalnih odpadkov v občini zelo dobro vpeljan, v prvi fazi želel prikazati uspešen model, ki se uporablja, v drugi pa obe predvidevanji tudi potrditi.

Rezultati kažejo visoko osveščenost prebivalcev občine

Rezultati izvedene raziskave potrjujejo zgornja predvidevanja. Skozi analizo anket je namreč ugotovil, da kar 95,4 odstotka vprašanih odpadke redno ločuje, vsi drugi to počnejo vsaj občasno. Najpomembnejši vir ozaveščanja o

ločenem zbiranju odpadkov je občina (tako se osvešča 56,5 odstotka vprašanih), poleg nje pa tudi splet (24,5 odstotka). »Zelo pozitiven je končni podatek, da skoraj 90 odstotkov vprašanih odlaga biološke odpadke v domači kompostnik, preostali pa v za to namenjene zabojnike. Kosovne odpadke vsi anketirani odpeljejo v Zbirni center Todraž, medtem ko nevarne odpadke v center odpelje 90 odstotkov vprašanih. Vsi rezultati so torej mojo osnovno predpostavko potrdili,« pravi. Rezultati so pokazali tudi, da se v gospodinjstvih zbere daleč največ odpadkov v obliki embalaže (93,5 odstotkov), kar pomeni, da bi lahko uredili bolj optimalen urnik odvoza teh odpadkov. Skoraj tri četrtine vprašanih (73,9 odstotka) je mnenja, da je v občini dovolj zabojnikov na ekoloških otokih. Približno desetina jih je odgovorila, da na ekoloških otokih odpadkov sploh ne odlagajo odpadkov, 16,1 odstotka pa jih meni, da je zabojnikov premalo. Skoraj dve tretjini vprašanih (62,5 odstotka) meni, da bi morali k izboljšanju odnosa do okolja in zmanjšanju količin odpadkov spodbujati že najmlajše v vrtcih in mladino v šolah. Da to ni potrebno, so odgovorili le redki anketiranci (dva odstotka). Da se tovrstni programi že izvajajo, meni 35,5 odstotka anketiranih, medtem ko jih 13 odstotkov meni, da je v občini treba uvesti bolj intenzivno ekološko osveščanje. »Vse to govori v prid temu, da je treba aktivnosti na

področju osveščanja javnosti še nadgrajevati,« zaključuje Andrej.

Cilj je družba brez odpadkov

Za dobro ozaveščenost prebivalcev občine je najprej pomembna volja občine in občinske uprave, da uvede spremembe na področju ravnanja s komunalnimi odpadki, sledijo znanje in primeri dobrih praks iz tujine ter ne nazadnje uspešno sodelovanje z občani, šolami, vrtci in ostalimi organizacijami v občini. »Zagotovo je vse skupaj povezano z okoljem, v katerem živimo; smo le podeželska občina in prav zaradi redke poselitve, ki zahteva specifično obravnavo, smo postali tako uspešni. Veliko hrane se pridela doma, skoraj vse biološke odpadke kompostiramo, pokazalo se je, da živimo v okolju, kjer najraje kupujemo izdelke, ki so pakirani v materialih, lažjih za predelavo, obenem pa že v začetni fazi odraščanja otroke izobražujemo ter usmerjamo v to, da se zavedajo, kako pomembno je čisto okolje,« pojasni.

Možnosti za izboljšave še veliko

V zaključku raziskave je opisal nekaj možnosti izboljšav na tem področju. Predvsem se težave pojavljajo pri nekaterih prebivalcih, ki še vedno ne znajo pravilno ločevati odpadkov. Dobro bi bilo, da bi pripravili spletno brošuro ali knjižico z opisi vseh vrst odpadkov. Včasih pride do težav z urniki odvoza, kar zahteva prilagoditev. Anketirani so izrazili željo po vnovični vpeljavi zbiranja kosovnih odpadkov enkrat na leto 'od vrat do vrat'. Največji problem predstavljajo ekološki otoki – vsaj tisti, ki so očem skriti, in njihove lokacije v središčih večjih krajev. Težave se pojavljajo pri določanju novih lokacij, zato bi bile potrebne spremembe (npr. v centru Poljan kar dva ekološka otoka – združitve v enega na novi lokaciji, v centru Gorenje vasi in centru Sovodnja pa premestitev na drugo lokacijo).

Za v prihodnje je prepričan, da je v občini treba vso energijo usmeriti v to, da se dosežena raven obdrži. »Zaradi redke poselitve, ki zahteva specifično obravnavo, sistema zbiranja komunalnih odpadkov v prihodnje ni potrebno spreminjati, le dopolniti oz. se pogovoriti o opisanih ugotovitvah in predlogih.« Meni, da je odprtih še veliko možnosti, ki bi pripomogle k zmanjševanju nastajanja odpadkov kakor tudi k večji stopnji recikliranja. Obenem je prepričan, da je treba nadaljevati z ozaveščanjem prebivalstva in ukrepi, ki se že izvajajo.

Kristina Z. Božič

Povprečen Evropejec na leto proizvede 481 kilogramov odpadkov, medtem ko jih povprečen Slovenec 414 kilogramov (podatki Eurostata). V naši občini kljub slabim naravnim danostim (redka poselitev, hribovita podeželska občina) dosegamo najboljše rezultate tako pri ločevanju kot pri odlaganju odpadkov. Delež ločenih odpadkov dosega 85 %, na deponiji pa konča le kilogram odpadkov na prebivalca.

Z odprtja nove pohodne poti

Po kolesarskem še pohodni krog občine

V soboto, 13. aprila, se je v središču Poljan zbrala množica pohodnikov. Ob novopostavljeni informacijski tabli ob cesti nasproti gostilne Na Vidmu je potekala krajša slovesnost s prerezom traku in s tem odprtje nove pohodne poti.

Foto: Jure Ferlan

Ob odprtju pohodne poti v Poljanah

V govoru je župan Milan Čadež povedal, da je prisluhnil pobudam občanov, ki so ob že obstoječem kolesarskem krogu želeli tudi nekaj za pohodnike. Tako je nastal Pohodni krog Občine Gorenja vas - Poljane. Pot je predstavil Anton Debeljak, ki je bil gonilna sila pri njenem nastanku. Nad 120 pohodnikov je dvignilo kartonček in zemljevid in se odpravilo po delu nove poti iz Poljan na Gabrško Goro, kjer so se na kmetiji Pri Pešarju okrepčali z odlično ocirkovco in šilcem žganja. Pot so nadaljevali do istoimenskega vrha, nato pa skrenili s trase pohodne poti in se spustili do sv. Volbenka. Tu so si ogledali cerkev, nato pa šli po stari romarski poti čez Log do Visokega, kjer se je pohod zaključil. Po poti so v sončnem vremenu občudovali izjemne razglede po dolini in okoliških hribovih ter na novo odkrivali skrite koticke Poljanske doline. Tudi to je eden izmed

namenov nove poti. Z novo pohodno potjo želi občina prebivalce spodbuditi k zdravemu načinu življenja, tako kot s kolesarskim krogom, ki se je odlično prijel. Na pot želijo privabiti še obiskovalce od drugod, da odkrijejo lepote in dobrote krajev ob njej.

Del trase po planinskih poteh, del začrtan na novo

Novo pot je osnovala projektna skupina, ki so jo poleg župana sestavljali še predstavniki posameznih delov občine: Anton Debeljak, Valentin Bogataj, Milan Savič, Stane Bizovičar, Franc Miklavčič, Darko Miklavčič, Marjeta Šifrar, Lovro Telban in Milka Burnik. Traso so načrtovali po že obstoječih planinskih poteh, kjer pa jih ni bilo, so jo začrtali na novo.

Pri nastanku poti sta sodelovali obe planinski društvi (PD), ki delujeta na območju občine: PD

Gorenja vas in PD Sovodenj. Njihovi izkušeni markacisti so jo označili z modro-zelenimi markacijami. Ob odprtju pohodne poti je bila izdana tudi karta (zemljevid), ki jo je izdelal Iztok Kariž. Karta na zadnji strani vsebuje podroben opis poti z namigi za ogled znamenitosti, naravnih lepot ter gostinskih in turističnih ponudnikov. Avtor karte je povedal, da gre za eno lepših pohodnih poti v Sloveniji. Poleg karte je podobno kot pri kolesarski poti natisnjen tudi kartonček za zbiranje 18 kontrolnih žigov, ki so razporejeni po celotni poti. Kdor zbere vse žige, prejme motivacijsko nagrado. Letos je to pohodna majica. Vse informacije o pohodni poti, kontrolni kartončki in zemljevidi so na voljo v gostilni Jager na Dolenji Dobravi (Mateja Čadež, 041/ 948-705).

270 dvignjenih kartončkov, prvi pohodniki se že vračajo

Kot kaže, je tudi nova krožna pohodna pot navdušila, saj so pohodniki do prve tretjine maja dvignili že več kot 270 kartončkov. Postavljen pa je tudi že rekord pohodne poti, saj sta jo v celoti v 20 urah aktivne hoje prehodila Janez Cankar in Jože Košir. Na pot sta krenila 23. aprila ob 6. uri izpred Vidma po začrtani trasi. Vmes sta doživela dež, meglo, se včasih malo izgubila, iskala žig, počivala in naposled naslednji dan ob 14. uri prispela do konca poti ter v gostilni Jager pritisnila še zadnji žig. Kot je povedal Janez Cankar, bi lahko pot prehodil v 16 ali 17 urah, če ne bi ponoči in v megli iskal poti in žigov, kar ga je upočasnilo. Skupaj je nameril okoli 110 kilometrov prehojene poti, čeprav je pohodni krog dolg 89 kilometrov in naj bi od povprečnega pohodnika zahteval okrog 30 ur hoje. Za varno in učinkovito pot je potrebno imeti ustrezno pohodno opremo. Mateja Čadež je še povedala, da posamezni pohodniki z zbranimi žigi, ki so pot prehodili v več etapah, že prihajajo po nagrade.

Jure Ferlan

Foto: osebni arhiv Janeza Cankarja

Janez Cankar in Jože Košir sta 'Polanko', kot sta jo krstila, pretekla in prehodila prva – v dežju, vetru, megli, dišalo je po snegu ... Takole sta pozirala v Poljanah pred Vidmom.

Zakaj enoletna suholetnica iz vaze ne sodi na kompost?

Iz zemlje so že pognale invazivne tujerodne rastline. Čas je za njihovo prvo odstranjevanje, košnjo in puljenje. Zacvetela bo tudi enoletna suholetnica, invazivna rastlina, ki je podobna kamilici. Okrasna rastlina prevzema prostor travniškim rastlinam in zmanjšuje krmno vrednost.

Foto: Tadeja Šubic

Enoletna suholetnica na odlagališču kamna

Aprila in maja vzbrstijo travniške rastline, grmovnice zacvetijo v vsem svojem sijaju, poženejo pa tudi invazivne tujerodne rastline. Pokažejo se rdečkasti poganjki žlezave nedotike in votla koničasta stebelca japonskega dresnika, pa zlata rozga in pelinolistna žvrklja ali ambrozija in druge. Sedaj je že čas za njihovo prvo košnjo, puljenje, odstranjevanje in uničevanje, kajti le z rednimi čistilnimi aktivnostmi bomo uspeši pri njihovem zatiranju in preprečevanju razmnoževanja.

V začetku junija pa zacveti ena prvih, enoletna suholetnica, ki jo predstavljamo v tem prispevku. Ni nevarna za zdravje, pa tudi nekoliko manj agresivna je kot druge invazivke. Največ škode zaradi nje je v kmetijstvu, zmanjšuje pa tudi biotsko pestrost.

Že pokošena lahko razvije semena

Pogosto jo vidimo ob cestah in poteh. Ker rastlina na pogled izgleda prav lepo in je cvet podoben kamilici, jo ob košnjah pogosto pustijo rasti dalje in tako cveti naprej in se nemoteno razmnožuje. Najdemo jo še na vlažnih travnikih, v opuščeni peskokopih in kamnolomih, nasutih zemeljskih izkopov in drugih opuščeni, tudi kmetijskih zemljiščih, kjer se zaradi nezahtevnosti naseli pred drugimi domačimi rastlinami. Lahko jo najdemo tudi v družbi drugih invazivnih rastlin, npr. z orjaško zlato rozgo. Ko jo pokosimo, ponovno požene. Ima pa tudi izjemno zanimivo lastnost, da pokošena oziroma izpuljena cvetoča rastlina lahko razvije plodove oziroma semena.

Cvetovi so podobni kamilici

Enoletna suholetnica je k nam pripotovala iz Severne Amerike. Tako kot številne druge danes invazivne tujerodne rastline, so jo sprva sadili za okras. Visoka je od pol metra do metra in pol, steblo pa je močno razvejano kot pri kamilici. Marjetičasti cvetovi, ki rastejo v socvetjih, so podobni kamilici. Običajno rastlino opazimo šele junija, ko zacveti, cvetenje pa traja vse do novembra. Plodove raznaša veter. In zakaj je

suholetnica nezaželena? Predvsem zato, ker izpodriva druge, domače vrste rastlin in zaseda njihov prostor. Ker je njena krmna vrednost zelo slaba, se ob prisotnosti suholetnice na kmetijskih površinah, predvsem travnikih, zmanjša tudi kakovost krme.

Kako se je najlažje znebimo?

Najlažje jo odstranimo z zelo pogosto košnjo pred cvetenjem več let zapored, tako da se rastlina izčrpa. Na manjših površinah jo je najbolje populiti pred cvetenjem, kar pa je priporočljivo ponoviti in preveriti uspešnost postopka. Na pašnikih iztrebimo suholetnice s tako imenovano čistilno košnjo po vsaki paši ali že med pašo. Pokošene in populjene rastline moramo odstraniti, odpeljati na primerno mesto in sežgati, saj cvetoče rastline lahko semenijo, kot smo zapisali zgoraj, in se nemoteno razmnožujejo dalje.

Seveda pa rastline lahko damo tudi v vazo kot okras. Potem ko odslužijo svojemu namenu, pa jih ne vrzimo na kompost ali v naravo.

Tadeja Šubic

Za urejeno okolico na delovno akcijo

Načrte letošnje delovne akcije na območju vaških odborov Leskovic in Hotavlje je nekoliko prekrizalo muhasto vreme, ki je onemogočilo izpeljavo skupne delovne akcije. Krajanji vasi pod Blegošem so se tako organizirali po vaseh in poskrbeli, da so opravili vsa potrebna in predvidena dela. Glede na to, da je delovna akcija že pred leti prerasla v dogodek, kjer ne gre samo za delo, temveč tudi druženje krajanov, udeležba in prostovoljno delo ne predstavljata težav. Po zaključku akcije se vsi udeleženci zberejo še na skupni malici. Letošnje akcije se je zaradi vremenskih razmer in posledično prestavljanja termina udeležilo nekoliko manj ljudi, a bilo jih je več kot 150, med njimi tudi otroci, ki so opravili lažja dela ter pobirali smeti. Obseg del je bil podoben preteklim izvedbam delovnih akcij, in sicer od pometanja cest, čiščenja propustov in muld, sečnje odvečnega grmovja ob cestah, sajenja rož do različnih vzdrževalnih del, kot je obnovitev poti in pešpoti proti Slajki, čiščenje in zaščita kamnitih miz z zaščitnimi sredstvi ... Na Hotavljah so člani turističnega društva na Šinkucovem travniku postavili leseno ograjo, ki bo tako omogočala večjo varnost v času veselja, na gasilskem domu pa so bila zaključena še zadnja dela. Sicer pa je nabor potrebnih del in aktivnosti odvisen od vasi do vasi, ponekod večino časa namenijo vzdrževanju in urejanju cest.

L. R.

Kreditna shema

Ugodnejši krediti za podjetja in kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi

V Kreditni shemi, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, so z majem izboljšali obrestno mero dolgoročnim in kratkoročnim kreditom, namenjenim podjetjem in kmetijam z dopolnilnimi dejavnostmi.

Dolgoročni krediti se v okviru odprtih razpisov dodeljujejo za obdobje do 10 let, po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 1,95 % p. a.

Pridobite jih lahko za: nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo, nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter nakup opreme in kmetijske mehanizacije.

Posamezen prosilec lahko v koledarskem letu pridobi največ 50.000 evrov, pri tem pa je pomembno, da najmanj 30 % celotne investicije podjetje ali dopolnilna dejavnost

na kmetiji pridobi iz lastnih virov.

Prav tako so na voljo sredstva za kratkoročne kredite, ki so namenjeni financiranju tekočega poslovanja. Do vrednosti 20.000 evrov jih lahko za obdobje do enega leta pridobite po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 1,8 % p. a. fiksno, nominalno.

Sredstva za prosilce iz vseh štirih občin so še na voljo! Za podrobnejše informacije se obrnite na Razvojno agencijo Sora, Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04/50-60-220.

P. N.

Grčija – pozitivna izkušnja

Boris Bogataj iz Gorenje vasi od januarja 2015 živi in dela v Grčiji. Zaposlen je v mednarodnem podjetju Microsoft v oddelku prodaje – podpore strankam. Med študijem na ekonomski fakulteti si je po tihem želel, da bi nekoč delal v Nemčiji, Avstriji ali Švici. Ni pa si predstavljal, da bo službo dobil v Grčiji, a je kljub temu to, kot pravi, pozitivna izkušnja.

»Sam se za študij v tujini nisem odločil. Študentom pa priporočam, da se podajo na študij v tujino, saj si bodo s tem razširili obzorja,« pravi Boris Bogataj, ki že več kot eno leto živi in dela v Grčiji.

Ko je sprejel ponudbo za delo v Grčiji, mu je podjetje plačalo letalsko karto ter štirinajstdnevno nastanitev v hotelu. Prav tako so mu nudili vso potrebno pomoč pri izpolnjevanju dokumentov in iskanju stanovanj.

Trenutno dela na področju podpore strankam in podjetjem, ki potrebujejo pomoč v zvezi z nakupom Microsoftovih izdelkov in storitev. Delo obsega izbor pravega izdelka, izdajo naročila za stranko ali podjetje, pripravo računov za podjetja ter morebitne reklamacije. Junija ga čaka nov izziv – napredovanje. Delo bo usmerjeno predvsem na tehnično pomoč strankam ter na aktivacije programov. Komunikacija na delovnem mestu poteka v angleščini, ki je tudi uradni jezik v poslovni korespondenci podjetja Microsoft. »Kadrovska služba sicer vsa obvestila objavlja dvojezično, tako v grščini kot angleščini. Moji sodelavci prihajajo od vseh povsod, tako da poleg angleščine uporabljam še nemški, srbski, hrvaški jezik ... odvisno od sogovornika. Imam pa tudi pet slovenskih sodelavcev, tako da pri svojem delu lahko uporabljam tudi materni jezik,« pojasnjuje 28-letnik. Dela od ponedeljka do petka, od 10. do 18. ure ali od 11. do 19. ure, torej 40 ur tedensko, ter v primeru povečanega obsega dela uro ali dve več. Ko je iskal službo, ni spremljal zgolj razpisov za podjetja, ki delujejo v Sloveniji, temveč tudi izven njenih meja. »Ponudba iz tujine je prišla bolj kot ne spontano,« pojasnjuje Bogataj, katerega dolgoročni načrt je, da se vrne nazaj v Slovenijo.

Posojilo za Grke – darilo Evrope

Življenje v Grčiji se kar precej razlikuje od življenja v Sloveniji. V Atenah živi okrog pet milijonov ljudi in se vedno kaj dogaja. »Večina avtomobilov je vsaj malo udarjenih od parkirnih manevrov ali splošne vožnje, ki je precej bolj divja in neurejena kot v Sloveniji. Klasične zime v Atenah ni, vendar je zaradi slabih izolacij in električnih redukcij – ogrevanje le eno uro dopoldne ter dve uri popoldne – pozimi v hišah zelo mrzlo. Mnogo ljudi ima v lasti več nepremičnin, sam 'cash-flow' je sicer po besedah podjetnikov sicer res padel, kar je razvidno tudi iz mnogih praznih poslovnih prostorih ter praznih stanovanj. Imajo pa sorazmerno zelo visoke pokojnine. Zanimivo je tudi dejstvo, da Grki evropska posojila razumejo kot darilo Evrope in naj bi jim denar zato pripadal. V tem primeru zanje ne gre za posojilo, ki bi ga bilo potrebno nato vrniti. So namreč zelo ponosen narod,« na hitro povzame trenutno grško stanje Bogataj, ki je oktobra 2014 zaključil podiplomski študij na ekonomski fakulteti v Ljubljani.

Vse na dosegu roke

V prostem času se družijo bodisi s sodelavci bodisi z Grki. Slovensko veleposlaništvo v Atenah je v času božiča pripravilo srečanje za vse Slovence. Aprila je potekalo tudi neformalno srečanje Slovencev v Atenah, kjer so se med drugim dogovarjali tudi o prihodnjih srečanjih. »Naslednje srečanje bo v baru, ki je v lasti Slovencev. Srečanja so namenjena druženju in izmenjavi izkušenj,« pove. V Atenah so na dosegu roke morje, otoki, jezera, gore ter pomembni zgodovinski dogodki in arhitektura. Poleg tega se Grki ponašajo z odlično hrano, kar se odraža tudi na ljudeh, saj jih je kar precej s prekomerno telesno težo. V Grčiji imajo po zakonu petnajst plač, in sicer dvanajst mesečnih, polovico plače za veliko noč, polovico za poletje ter eno za božič. Že res, da se v velikih mestih vedno kaj dogaja, so pa tudi dogodki, ki presenetijo. »V prvem mesecu smo s prijatelji odšli na 42 kilometrov oddaljeno jezero Maraton in ob cesti naleteli na starejšega gospoda, ki je pri košnji trave nadzoroval svojega pakistanskega slugo. Na splošno imajo v Grčiji precej slug za delo na polju ter služkinj v gospodinjstvih,« pojasni Bogataj, ki izpostavlja tudi proteste voznikov metrojev, avtobusov in tramvajev vsakih štirinajst dni. Posledica protestov je pogosto ohromljen promet.

Tujina – priložnost za nove stvari

Življenje in delo v tujini človeku prineseta širino. To je odlična priložnost za spoznavanje

novih kultur, prijateljev, pridobitev novih delovnih izkušenj in metod dela ter vodenja. »Vsekakor bi delo v tujini priporočal vsakomur, ki so mu izzivi v Sloveniji premalo oziroma doma ne najde ustrezne službe. V primeru, da se v tujini ne bi znašli oziroma jim služba ne bi bila všeč, se lahko kadar koli vrnejo nazaj v domovino,« utemeljuje svoj nasvet. Posameznik, ki ima željo po delu v tujini, mora po njegovem mnenju imeti veselje do dela, samozavest, pozitivno naravnost, predvsem pa mora izstopati iz povprečja, da je izbran skozi kadrovsko sito. Prav pa pridejo tudi priporočila prejšnjih delodajalcev ter fakultete. Bogataj, ki domovino obišče enkrat do dvakrat letno, Slovenijo sicer pogreša, vendar se mu domov ne mudi. »V Atenah mi namreč ni hudega,« priznava. Pogreša predvsem družino ter gozd. »Služba v tujini mi je dala potrditev za uspešno preteklo delo, dodatni zagon za uspešno delo tudi v prihodnosti. Po mojem mnenju se človek bolj razvije v manjših podjetjih kot v večjih multinacionalkah, kjer je delo precej standardizirano in posledično manj opcij za inovativne prijeme in razvoj,« izpostavlja magister poslovnih ved in še (smeje) dodaja: »Služba v tujini mi je omogočila tudi cenejša potovanja po Evropi, saj so cene letov iz Aten Gorenjcu precej bolj prijazne kot pa iz Slovenije.«

Lidija Razložnik

Avstrijska novinarka navdušena nad Poljansko dolino

Konec aprila je Poljansko dolino za dva dni obiskala novinarka časopisa Salzburger Nachrichten Barbara Hutter s soprogom. Kot je povedal župan Milan Čadež, so se z njo spoznali pred dvema letoma, ko so v sodelovanju s Slovenskim kulturnim centrom in študentskim domom Korotan ter Slovenskim turističnim predstavništvom v Avstriji predstavili turistični produkt Pot poljanskih dobrot na Dunaju.

Župan Čadež je gostjo na tokratnem obisku peljal k našim ponudnikom in tudi v Muzej Žiri, od tam pa v utrdbo na Goli vrh ter dalje na ogled Kulturnega centra slikarjev Šubic v Poljane. Nad doživetjem je bila zelo navdušena in je obljubila, da se bo še vrnila v naše kraje in o tem tudi poročala. Obisk je zaključila v Škofji Loki. P. N.

Barbara Hutter ob kipcu Svete Barbare v Marmorju Hotavlje

V naši občini predstavitev čebelarstva in kulture

Od 28. maja do 4. junija Razvojna agencija Sora v sodelovanju z drugimi institucijami in društvi na Škofjeloškem organizira že 14. Teden podeželja na Loškem, katerega namen je predstavitev razvojnih aktivnosti na podeželju, njihovih rezultatov in povezovanje različnih akterjev, ki delujejo na tem področju.

Lani se je Teden podeželja ustavil tudi pred Sirnico Pustotnik v Gorenji vasi, in sicer z dogodkom Podeželje se predstavlja.

Teden odpira kmečka tržnica

Teden podeželja se bo pričel z uvodno prireditvijo v soboto, 28. maja, ko bo na škofjeloškem Mestnem trgu v dopoldanskem času potekala Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov, ki bo obogatena z dodatno ponudbo – pokušino tradicionalnih idrijskih žlikrofov, prikazi kmečkih opravil, ustvarjalnimi delavnicami, predstavitvami društev in institucij, ki delujejo na podeželju ter glasbeno-kulturnim programom. Z letošnjim

Tednom podeželja želimo prispevati k prepoznavnosti svetovnega klekljarskega kongresa, ki se bo odvijal konec junija, saj pripravljajo neprekinjenih 24 ur klekljanja in domačih obrti v Selški dolini z zanimivim spremljajočim programom, s posebnimi pravljicnimi in zgodovinskimi liki naših krajev bodo obarvane tudi ljudske pripovedi oziroma zgodbe ustvarjalke Karle B. Rihtaršič. Teden podeželja bo imel tudi kulinarčen priredil, z izvedbo delavnice o pripravi

Podrobnejši program posameznih dogodkov 14. Tedna podeželja na Loškem lahko dobite na Razvojni agenciji Sora, Poljanska cesta 2, Škofja Loka, lahko pa si ga preberete tudi na spletni strani www.ra-sora.si.

namazov iz sezonskih lokalnih surovin, Dom čebelarjev Čebelarskega društva Škofja Loka pa vabi tudi na dan odprtih vrat.

Pestro tudi 'na Dolini'

V torek, 31. maja, popoldne, in sredo, 1. junija, dopoldne, so za ljubitelje čebelarstva in umetnosti na Poljanskem pripravili pestro dogajanje na kmetiji Pri Jakuc in v Šubičevi hiši. Čebelar Štefan Inglič bo udeležencem predstavil delo čebelarja in čebelarsko opremo, manjši čebelarski muzej, značilnosti čebeljih pridelkov in jih razvajal s pravo čebelarsko malico. V rojstni hiši slikarjev Šubic pa bo zanimivo ob ogledu zbirke, ki vključuje vrsto ustvarjalnih vsodbud za udeležence, predstavitev življenja in dela slikarjev Šubic, ogledu galerije z aktualno razstavo, ogledu aleje znamenitih Poljancev v karikaturah, ustvarjalnost in spretnost v rokah pa bo moč preizkusiti na različnih ustvarjalnih delavnicah ter ob risanju karikatur. Prijave na brezplačen voden ogled čebelarstva kmetije Pri Jakuc in Šubičeve hiše zbira Razvojna agencija Sora, na tel. št. 04/50-60-225.

Kristina Miklavčič, Razvojna agencija Sora

Že 2. Salamijada na Visokem

Razstavili kar 53 vzorcev, najboljša salama z Idrijskega

16. aprila letos so se že drugič pod visoškim kozolcem zbrali izdelovalci salam. Salamijada na Visokem, na kateri ocenjujejo domače salame, ki so klasično sušene in brez aditivov, tako postaja tradicionalna.

Kot je povedal Tomaž Žežko, predsednik Društva ljubiteljev salam Poljanske doline, so prišli iz vse doline in širše okolice, precej jih je bilo z Idrijskega. Zbrali so 53 vzorcev in tako zadostili kvoti 40 različnih salam, ki je potrebna za umestitev na salamarske prireditve na državni ravni. V petek pred salamijado so zbirali vzorce, v soboto dopoldne pa se je sestala strokovna komisija. Salame so ocenjevali po standardnem sistemu, ki velja na državni ravni. Ocenjujejo domače salame, ki se pripravljajo na star kmečki način. Biti morajo klasično sušene in ne smejo vsebovati dodatkov. Pri ocenjevanju se upoštevajo zunanji izgled, vonj, prerez in okus. Enoten sistem ocenjevanja morajo upoštevati, če hočejo sodelovati na drugih salamijadah po Sloveniji.

Kakovost salam letos še večja kot lani

Vsako leto eno izmed društev salamarjev priredi vseslovensko srečanje, letos bo to v

Straži pri Novem Mestu. V Sloveniji sicer deluje okoli 10 društev salamarjev, ki se združujejo v Zvezo društev salamarjev Slovenije. Žežko dodaja, da je letos opazna večja kakovost prinesenih vzorcev v primerjavi z lanskimi. Vzorce salam je bilo na salamijadi mogoče pokusiti in posredovati oceno posameznega izdelka. Zanimivo je dejstvo, da je bilo letos mnenje občinstva zelo podobno ocenam strokovne komisije. Na salamijadi se sicer podelujeta dve vrsti priznanj: komisije in občinstva. Po ocenah strokovne komisije se je na prvo mesto umestila salama Cirila Gantarja, na drugo mesto pa salama njegove žene Olge Gantar; prihajata z Idrijskega. Na tretjem mestu je pristala salama Gašperja Štucina z žirovskega konca.

Uveljavljajo razpoznavno gorenjsko salamo

Poljanski salamarji imajo za prihodnost v načrtih umestiti se med vodilna tovrstna društva

Razstava salam pod kozolcem

na Gorenjskem, predvsem z uveljavljanjem razpoznavne gorenjske salame in ohranjanjem tradicionalne izdelave. To je pomembno, saj je v Sloveniji zaradi različnih klimatskih in drugih pogojev pestrost salam velika. Tako se na primer plemenita plesen, ki vpliva na okus, na suhomesnatih izdelkih ne naredi povsod v Sloveniji, na Primorskem pa skorajda ne prekažejo mesnin, kar je drugje skorajda nujno za konzervacijo izdelka.

Na salamijadi je bilo seveda poskrbljeno tudi za jedajo in pijačo ter zabavo, na stojnicah pri dvorcu pa je potekal tudi tržni dan s ponudbo domačih izdelkov in pridelkov.

Jure Ferlan

Otroci so se morali že od malega učiti delati

Tilka Bogataj s Fužin se je rodila v Paradiž v Koprivniku. Petnajst otrok je bilo pri hiši, eno dekle več kot fantov, dva sta umrla že v ranem otroštvu. Matilda, kot ji piše v rojstnem listu, je bila dvanajsta.

Stara približno deset let je že morala čez poletje k Možinet. Za letno služenje je dobila toliko, kot sta se vnaprej dogovorila oče in gospodar, in še ene čevlje. Pazila je otroke, pri žetvi delala (povijala) pasove za snope, pri oranju držala kolca (klešče). »Zdaj imam pa kar tri Možinetove potomce tod okrog,« veselo pripomni. Najstarejši sestri sta šli v Kranj k nekemu kmetu za dekli, ker tu okrog ni bilo nič, drugi so šli v tovarne. Tilka se spominja, da so bili doma samo enkrat vsi zbrani, ko je bil najmlajši brat še čisto majhen.

T. i. hribovci so takrat hodili v šolo vsak drugi dan, in to v Žiri nasproti cerkve. Tilka se je lahko učila, a za nadaljevanje šolanja ni imela veselja. Največkrat sta hodili skupaj s Pretovsko Nežko, s katero sta postali dobri prijateljici. Otroci so na poti iz šole zelo radi gledali izložbe pri trgovinah, še posebej valjive so bile v času pred Miklavžem in pred pustom. Včasih so hodili okrog t. i. kramarji, ki so prodajali tudi blago. Kadar so lahko, so starši kupili blago in šivilja je sešila obleke. Otroci so jih ponosili eden za drugim. Nekoč si je za Miklavža zelo želela punčko, ki jo je opazila v Žireh. Dobila je tako iz piškota in s sličico. Zanj je naredila posteljico, potem pa je iz krpic kar sama delala punčke. Otroci so se igrali s čolcami, ki so pozimi nastajale očetu pri mizarskem delu. Nabirali, sušili in prodali so gobe in arniko. Borovnice so radi odkupili letoviščarji pri Modrijanu v Žireh. Njeni otroci pa so nabirali tudi tršljikovno. »Lepo je bilo in dobre starše smo imeli. Dosti sta imela opraviti z nami. Zнала sta biti stroga ali pa popustljiva. Brez ugovaranja smo iz ene skleda jedli tisto, kar je mama postavila na mizo. Zнала je zelo dobro kuhati. Nikoli ni bilo preveč hrane in tudi zato se nam je zdela vedno okusna. Nič lahko jima ni bilo, ko smo morali iti od doma,« pove.

Poučna in pestra mlada leta

Že od malega sta učila otroke delati, pomagati v strmih bregovih male bajtarske domačije. V košu je z dna nosila prst na vrh njive. Pomladi je pobirala kamenje po njivah in ga odnašala stran. Vse, kar so pridelali, krompir, repo, korenje, soršico (mešanico pšenice in rži), travo, seno, so morali znositi domov. Čisto vse površine so natanko obdelali. Po osnovni šoli je dve leti služila v Ravnah nad Žirni. Začela se je vojna in vrnila se je domov. Odšla je v Stražišče in kot pomočnica delala v trgovini. Marsičesa se je naučila in tista leta ji ostajajo v lepem spominu. Takrat je že prijateljela z bodočim možem Tonetom, saj sta se že prej srečevala, ko je na kmetiji pomagala pleti njive. Trije bratje iz Bogatajeve družine, tudi Tone, so odšli v vojno. Mlada Tilka pa je prišla na kmetijo in pomagala bodočima tastu in tašči

pri delu, pa tudi pozneje, ko so ju Nemci selili, skrbela za gospodinjstvo. Poseben izziv ji je bila prva peka kruha, a ji je dobro uspela, čeprav je oblikovane hlebčke testa nekoliko narobe položila v peharje. Konec oktobra leta 1943 so Nemci na poti iz Žirov požgali še Bogatajevo domačijo. Tilka je takrat komaj ušla v gozd, kjer se je skrivala ves dan. V deževnem vremenu je bila bosa, saj je čevlje izgubila po poti. Za nekaj časa se je vrnila na rojstni dom.

Najlepše je doma

Po vojni so Bogatajevi – mati, oče, sin Luka in teta Marjana – živeli v novozgrajeni leseni hiši nekoliko višje, Tone in Tilka pa sta ob veliki pomoči sovaščanov in mladine postavila nov dom na pogorišču. Prvi otrok od šestih se je rodil še pred koncem vojne, drugi je umrl takoj po rojstvu. Klekljati se je naučila še kot otrok, in kadar je imela čas, je delala čipke tudi za zaslužek. Vsak dinar je prišel prav, ko je bilo treba kaj kupiti. Živina se je redila počasi, v gozdu so smeli posekati le določeno količino lesa in denar je šel za gradnjo. Tudi na kmetiji so številna dela dolgo opravljali ročno: kosili so, želi, pleli. Včasih je Tilka kuhala za vse in pazila na vnuke, zdaj pa za njeno kosilo poskrbi sinova družina. Tudi zjutraj še zakuri sama, ker se ji zdi, da še zmore in se mora malo razmigiati.

Foto: osebni arhiv

90-letnica Tilka Bogataj

Bolj težko bere, ker vidi le na eno oko, pogleda pa še kakšen časopis. Najlepše se ji zdi doma, v hiši, rada pa pogleda h kuram in zajcem. Vsi otroci so dobri z njo. Ima trinajst vnukov, petnajst pravnukov in enega prapravnuka. Vesela je obiskov sorodnikov. Tudi brat in sestra sta še starejša, kot je Tilka, tako da imajo visoko starost kar v genih.

Milka Burnik

Največji kulturno-turistični dogodek v zadnjih 93 letih!

V tokratni številki predstavljamo zgolj foto utrinek letošnjega največjega kulturno-turističnega dogodka v občini. Pravzaprav gre, po besedah župana Milana Čadeža, »za največji kulturno-turistični dogodek v zadnjih 93 letih.«

Ob odprtju obnovljenega Sokolskega doma so namreč 15. maja letos, tako kot leta 1923, ko so dom slavnostno predali svojemu namenu po izgradnji, organizirali slavnostno povorko "Od vasi do vasi Tavčarjeva pot drži" s sklepnim dejanjem – prerezom traku ob predaji Sokolskega

doma svojemu namenu.

Dom so sicer davnega leta 1923, tri mesece po njegovi smrti, poimenovali po dr. Tavčarju, s celodnevним dogodkom pa so se mu naši predniki tudi poklonili. Enako so storili tudi letos, 93 let kasneje, na binkoštno nedeljo. Slavnostna povorka se je vila od Visokega, Poljan, Hotovlje do Gorenje vasi, kjer je bila v Sokolskem domu osrednja slovesnost, ki se je je udeležilo več sto ljudi. Več pa v naslednji številki.

Damjana P.

Foto: Denis Božovičar

Prireditev se je pričela na Visokem, kjer so se obiskovalci z županom Čadežem poklonili dr. Ivanu Tavčarju.

Na vseh področjih aktivni in uspešni

Še vedno potekajo različna tekmovanja, na katerih naši učenci dosegajo odlične rezultate. Obenem je v času pred sklepnim dejanjem šolskega leta tudi v učilnicah precej pestro.

Učenci 2. razreda na naravoslovnem dnevu v Arboretumu Volčji Potok

Kar dva učenca na 23. Sanktpeterburški astronomski olimpijadi

Učenca naše šole Luka Jelovčan in Sara Buh sta bila zaradi odličnih dosežkov na državnem tekmovanju iz astronomije (6. mesti) povabljeni v izbirni krog 23. Sanktpeterburške astronomske olimpijade. Organizirajo jo astronomi Sanktpeterburške šole astronomije oz. tamkajšnje univerze. Tekmujejo učenci iz različnih držav (poleg Slovenije še iz Rusije, Srbije, Hrvaške, Makedonije, Bolgarije, Ukrajine, Kazahstana, Belorusije, Armenije itd.), učenci in dijaki slovenskih šol pa letos sodelujejo drugič. Rešujejo teoretične in praktične naloge iz astronomije in astrofizike. Tekmovanje je obsegalo izbirni in finalni krog. Ker sta bila naša učenca v izbirnem krogu uspešna, sta se uvrstila v finalni del, ki je potekal na OŠ Turnišče v dveh delih. Teoretični del je bil 13. februarja, na praktični del, ki je bil mesec kasneje, pa so se uvrstili le najboljši, in to je uspelo tudi našima učencema. Za končno uvrstitev so upoštevali dosežek tekmovalcev na teoretičnem in praktičnem delu. Luka Jelovčan je tudi tokrat

pokazal izvrstno znanje astronomije in prejel 3. nagrado, Sari Buh pa se je nagrada izmuznila le za nekaj točk. Čestitke obema tekmovalcema.

Poročilo o tekmovanju iz fizike

Šolskega tekmovanja iz fizike se je udeležilo 10 učencev osmega in 15 učencev devetega razreda. V 8. razredu so bronasto Stefanovo priznanje prejeli: Sara Buh, Blaž Klemenčič in Tomaž Potočnik; v 9. razredu pa Luka Jelovčan, Miha Jeraša, Klara Ažbe, Meta Ažbe, Miha Jesenko in Urša Slabe. Na področno tekmovanje se je uvrstilo sedem učencev. Srebrni priznanji v osmem razredu sta osvojila Sara Buh in Blaž Klemenčič; v devetem pa Luka Jelovčan. Sara Buh in Luka Jelovčan sta se zaradi dobrih rezultatov lahko udeležila državnega tekmovanja iz fizike, kjer je Luka osvojil tudi zlato Dominkovo priznanje.

Učenci 2. razreda v Arboretumu Volčji Potok

Učenci drugih razredov so imeli 3. maja naravoslovni dan. Obiskali so Arboretum Volčji

Potok. Bilo je zelo poučno in lepo. Naučili so se veliko stvari.

40-letnica pohodov na Blegoš

V nedeljo, 8. maja, je bila na Blegošu prireditev, ki smo se je udeležili tudi učenci in učenke planinskega krožka. Odhod z Blat je bil ob 8. uri zjutraj z avtobusom, izhodiščna točka je bila na Črnem kalu. V lepem vremenu smo se povzpeli na vrh in se spustili do koč, kjer smo imeli glasbeno točko. Ker so s severa prihajali grozeči črni oblaki, smo jo hitreje, kot je bilo načrtovano, popihali proti dolini. Kljub temu nas je ujela ploha, ki pa ni pregnala dobre volje.

Izgubljena snežinka v Festivalni dvorani v Ljubljani

Učenci umetnosti so pripravili dramsko predstavo, v kateri so povezali likovno, plesno, dramsko in glasbeno umetnost. Nastala je predstava Izgubljena snežinka, ki je obiskala več osnovnih šol in razveselila otroke s svojo neposrednostjo in pristrčnostjo. V marcu so nastopili tudi v Festivalni dvorani na Festivalu gledaliških sanj, kar je bila zanje velika nagrada.

Tekmovanje iz znanja kemije za Preglovo priznanje

2. aprila se je z državnim tekmovanjem zaključilo tekmovanje iz znanja kemije za Preglovo priznanje. Tekmovalo je 29 učencev, in sicer iz 8. razreda 14 in iz 9. razreda 15 učencev. Dosegli so naslednje rezultate:

V 8. razredu so štirje učenci osvojili bronasto Preglovo priznanje. To so: Sara Buh, Blaž Klemenčič, Tomaž Potočnik in Beti Črešnovar.

V 9. razredu pa je bronasto Preglovo priznanje osvojilo naslednjih šest učencev: Luka Jelovčan, Meta Ažbe, Klara Ažbe, Lara Markelj, Mirjam Klemenčič in Miha Jeraša. Na državno tekmovanje se je uvrstilo osem učencev. Med njimi so Sara Buh iz 8. razreda ter Meta in Klara Ažbe iz 9. razreda osvojile srebrno Preglovo priznanje.

Luka Jelovčan iz 9. razreda pa je na državnem tekmovanju dosegel zlato priznanje.

Vsem tekmovalcem za dosežke čestitamo.

Herbarij

Učenci v 6. razredu za pouk naravoslovja izdelujejo herbarij. Rastline lahko prepoznajo s pomočjo slik v različnih knjigah, lahko pa si pomagajo tudi s pomočjo spleta.

Regijsko tekmovanje Mladi raziskovalci

Učenci naše šole so se 5. aprila predstavili na regijskem tekmovanju v Biotehniškem centru Naklo. Na tekmovanje smo poslali štiri naloge z različnih področij, od katerih se je ena uvrstila v predizbor državnega tekmovanja.

Učenci novinarskega krožka

Mladi pevci na območni reviji v Gorenji vasi

Pod vodstvom Neže Erznožnik so zapele tudi Rutice. Istih zborovodij občinstvu predstavila še oba mladinska sestava.

Mladi pevci so sicer v Gorenjo vas prišli prepevat še z osnovnih šol Žiri, Železniki, Ivana Groharja, Škofja Loka - mesto, Cvetka Golarja ter njihove podružnice Reteče. Strokovna spremljevalka prireditve, ki jo je pripravila tako kot vsa leta škofojeloška izpostava Javnega sklada za kulturo, je bila Jerica Gregorc Bukovec.

Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas je prejšnji mesec gostila Območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov. 19. aprila so se predstavili otroški pevski zbori, teh je bilo kar 10, 20. aprila pa se je predstavilo še šest mladinskih pevskih zborov. Z gorenjevaške šole sta med otroškimi nastopila dva zbora pod vodstvom Neže Erznožnik, in sicer Rutice in Mavrica, s poljanske pa zborček OŠ Poljane pod vodstvom Matjaža Slabeta. Vse tri je na klavirju spremljal Marjan Peternel. Naslednji dan sta se pod taktirko

Od šolskih gredic do avstrijske Koroške

Učenci 1. triletja marsikaj počnejo skupaj. Skrbijo za okolico šole, negujejo gredice, skupaj se odpravijo tudi na nekatere dneve dejavnosti. V aprilu so veliko pozornosti namenili knjigam, obiskali knjižnici (šolsko in poljansko) ter s pisateljico Deso Muck obeležili zaključek bralne značke.

Drugošolci pri kranjskih gasilcih

Ogledali so si razstavo Društva podeželskih žena Blegoš, ki so jo članice ob svoji 40-letnici pripravile v Sokolskem domu v Gorenji vasi. Učencem so pokazale stare predmete, hrano, ki so jo včasih pripravljali in jedli, ročne spretnosti ter spretnosti, ki počasi tonejo v pozabo.

Dnevi dejavnosti

Prvošolci so še en športni dan preživeli pohodniško. Od šole so jo mahčili na Sv. Križ, se spustili v Žabjo vas in zaključili v šoli.

Drugošolci z matične šole in javorske podružnice so si skupaj ogledali Regijski center za obveščanje Kranj. Spoznali so delo operaterjev na številki 112 in videli vozniki park poklicnih gasilcev. Nekateri so spoznali, da se gasilci resnično spuščajo po drogu, da so pri svojem delu izredno hitri in odločni. Operater Robert jim je pojasnil, kaj je potrebno povedati, ko kličemo na številko 112, ter da smo lahko kaznovani, če kličemo po nepotrebnem oziroma prijavljamo lažne nesreče. Za piko na i pa so bili priča hitremu posredovanju, saj so v zadnjem delu ogleda zaslišali alarm, ki je gasilce pozival na reševalno akcijo. V nekaj sekundah so bili oblečeni v delovno uniformo in že so se peljali proti mestu reševanja.

Raziskovanje čutil, živalskega vrta, narave

Četrtošolci so na naravoslovnem dnevu raziskovali čutila za vid, sluh, voh, okus, toploto, mraz, bolečino in tip.

Vsaka skupina je raziskovala eno čutilo, nato so se skupine zamenjale. Značilnosti posameznega čutila so raziskovali »na lastni koži« in poskusi so jim bili zelo všeč. Spoznali so, da so naša čutila okno v svet, možgani pa čudežni organ, ki vse dražljaje sprejema, loči pomembno od nepomembnega, skrbi, da preživimo, in deluje bolje od najmodernejšega računalnika.

Sedmošolci so odšli v Živalski vrt Ljubljana. Larisa in Zoja sta povedali: »Videli smo hranjenje morskega leva, medvedov, pelikanov in

trening slonice Gange. Vodička Katja nam je predstavila dve živali: kraljevskega pitona in činčilo. Kraljevskega pitona smo lahko imeli za vratom, činčilo pa smo lahko božali in pestovali. Veliko novega smo izvedeli tudi o ostalih živalih npr. o zebrah, gepardih, opicah, leopardih. Imeli smo se zelo dobro.«

Učenci 8. razreda so le pričakali šolo v naravi v ČŠOD Bohinj. In vredno je bilo čakati! V petih dneh so izkusili marsikaj – veliko športa in drugih aktivnosti, neokrnjene narave, napornih pohodov in predvsem druženja. Poleg kolesarjenja, vožnje s kanuji in večera ob ognju jih je najbolj navdušila igra 'bejžbol'.

Dan zemlje v Vrtcu Javorje

»Rad imej živali in cvetlice ...«

Tudi v vrtcu smo obeležili 22. april – svetovni dan Zemlje. V ta namen smo vzgojiteljice pripravile krožno pot skozi Javorje in na Polešico.

Na poti smo se ustavili na sedmih eko točkah, kjer smo morali opraviti različne naloge, ki so se vsebinsko navezovala na varovanje našega planeta in jih zmorejo opraviti tudi najmlajši. Tako smo opazovali, ali drevesa tudi diha, šteli letnice na štoru, naredili poskus, koliko vode in drugih sestavin je potrebnih za izdelavo ene plastenke, opazovali, kam je izginil potoček, nabrali različne rože za čaj, se nadihali svežega zraka in uživali v pogledu na našo res lepo pokrajino, telovadili, si ogledali zbiralnik vode za deževnico, na ekološkem otoku odvrgli odpadke v ustrezne zabojnike ... Opazovali smo hotel za žuželke pri Barbarču in od daleč tudi elektrarno na sončno energijo. Na vrtčevskem igrišču smo dele sestavljanka, ki smo jih našli na vsaki eko točki, sestavili v celoto in zapeli pesem, ki nam je takoj šla v ušesa.

»Rad imej, rad imej, živali in cvetlice, rad imej, rad imej, živali in cvetlice.«

Avstrijska Koroška

Naša učiteljica nemščine Janja Zelnik je 33 učencev izbirnega predmeta nemščina peljala na izlet na avstrijsko Koroško. Ogledali so si najvišji leseni razgledni stolp v Evropi, Pyramidenkogel, cerkvico Maria Woerth na polotočku Vrbskega jezera, mesto Celovec ter v Beljaku park japonskih opic makaki – Affenberg. Najbolj sta učence navdušila tobogan z razglednega stolpa ter življenje opic.

Dobrodelnost

Poleg plastičnih zamaškov, ki jih učenci in učitelji zbiramo že nekaj let, sta na šoli potekali akciji zbiranja papirja in zbiranje odpadnih plastenk pijač in mleka. Plastenke je odkupilo podjetje Unirec, sredstva pa je namenilo Porodnišnici Kranj za nakup novega inkubatorja.

Pridružili smo se humanitarni akciji Zveze prijateljev mladine Slovenije in Rotary klubov Slovenije v zbiranju starih mobilnih telefonov. 10 odstotkov denarja od količine zbranih telefonov bo šlo v Šolski sklad OŠ Poljane, preostali denar pa prav tako v dobrodelne namene za delo z otroki in mladostniki.

Evropa v šoli

Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli je razglasil dobitnike nagrad literarnega, likovnega, fotografskega, video natečaja in povezovalnega natečaja pod skupnim naslovom »Ustvarimo še boljši jutri.«

Z veseljem sporočamo, da je naša učenka Tinkara Tušek iz 4. b razreda na literarnem področju v kategoriji 2. triletja s svojim delom Mavrična menjava dosegla 1. mesto.

Bernarda Pintar

Dopoldne je bilo skoraj prekratko za vse aktivnosti, ki smo si jih zadali, a smo uspeli.

Otroci so v dejavnostih uživali, naučili so se veliko novega in utrdili znanje, ki so ga o tej temi že imeli. Precej dolgo pot so zmogli tudi najmlajši. Vreme je bilo lepo, v soncu se nam je že tako lepa pokrajina zdela še lepša. Res se moramo prav vsi truditi, da bo taka tudi ostala.

Antonija Dolenc

Že peta pesniška zbirka Milana Debeljaka

V tokratni Literarnici vam predstavljamo Milana Debeljaka (1958), kmeta in pesnika, po rodu Poljanca (Roglanov z Gabrške Gore), ki živi v Podbrezju na Gorenjskem. V aprilu je v podbreškem kulturnem domu na literarnem večeru predstavil svojo peto pesniško zbirko, ki ji je nadel naslov *Recept za pesem*.

S svojo spevnostjo, številčnostjo metafor in mehko tekočnostjo, ki s culo življenjskih spoznanj potujejo skozi bralčevo misel, njegovi verzi zelo naravno in gladko iščejo pot v pokrajino človeške duše. Njegov pesniški opus je obširen. V štirih pesniških zbirkah, ki se svetu v pokušino ponujajo od leta 2004, je vpetih več tipov pesnjenja – od pesnitev z zgodovinskim pridihom, priložnostnih verzov, namenjenih točno določenim posameznikom, do globoko izpovednih teoloških razmišljanj.

Pesniška zbirka *Recept za pesem* v prvem delu v verzih razlaga sestavine pesmi, njihovo zlaganje v celoto, pomen interpretacije ..., vse pa se zelo lepo prepleta s prispodobami vsakdanjega življenja. Drugi del nadaljuje s spevi molitve (nadaljevanjem že obstoječe pesniške zbirke), v zadnjem pa so predstavljene nove pesmi, ki izpod Milanovih prstov nastajajo za njegove najboljše prijatelje.

Spoštovane bralke, dragi bralci, če tudi vi ustvarjate ali pa poznate koga s pesniško (pisateljsko) žilico, potem nam lahko svoje predloge za objavo v naši Literarnici pošljete na podblegaske.novice@gmail.com.

Za pokušino vam iz *Receptov za pesem* danes ponujamo tole:

Odnos med pesmijo in pesnikom

Ni lepših ljubeznivosti med dvema,
ki so med pesnikom in pesmijo,
kako ga ona snubi in sprejema,
kaj vse ji on šepeče radostno.

Ko ona vedno misli to, kar misli
on sam, tako da potrjuje v vsem
njegove stare dobre, lepe misli,
vsa željna novih dobrih misli v njem.

Usmiljena in blaga in pohlevna
(vse nežno in betežno v njem pozna),
je v nesoglasju trdna in zahtevna,
dokler se v njej vse ne izravna.

Nikoli ne popušča od pravice,
ni ji dovolj udobno »nekaj vmes«,
ko je vsa neizprosna hči resnice,
edine, jasne, tiste iz nebes.

Pa pride dan, ko se srce užene,
ko misel vse obrne na slabo.
In prav tedaj pridrobenclja do mene
zvedavo živa: »Greva?« »Pa kako!«

Recite pesmi hči Duha, iskanje,
navdih, zanos, ljubezen, čustvo, žar,
plesalka, ritem, melodija, sanje,
resnica, misel – s pesnikom sta par.

Nikdar mu zanjo ne zmanjkujeta časa.
Zanj raste, išče, diha, hrepeni,
ponosna nanj. Razgret je od nje krasa,
ko z roko v roki gresta med ljudi.

V hvaležnosti za svojo srečo sladko
nikdar ne čuti se dovolj bogat.
Brezmejno nežna zanj živi. Na kratko:
Ima ga rada in ima jo rad.

Kako zelo bi nam bilo lepo,
če z ženo vsakdo bi živel tako!

Mateja Tušek

Jezikovni kotiček

Leguojma po polansk

Oddahnima se marva od hišnih imien pa ih postima še za kedi drušč.

Ta bart se boma lotil dargačnih imien – tajkih, ke se ne daržeja hiš, ampak ledi: priimkov.

Ledje sa douh cajta miel dva imiena, tok je biu rečima Janez od Klemiena sin Janez Klemenčič, sam de Matieuž, od Janeza Klemenčiča sin, ni biu več Klemenčič, ampak Matieuž Janežič. Tok je bl douga stoličtja, poneku od to gviera še dons (Islandija, Rusija), use dokar se ni oblast odločila narest ried in ukazat, de se priimki vierbaja. Tu se j nariedl u 11. stoličtju u Benietkah. Zakej? Če kešn pokuojn ni plaču dauku, sa dacari luoži najdl negouga potuomca z glehnmu priimkam ket pa s čist noum ...

Ta navada j u habzbuorške dežele paršla marva kosnej, narstarej priimki oz Polansk sa zabelieženi u luoških urbarjah tam u 15. stoličtju. Dons ih boma preštedieral ene par hod starih pa zanemivih, ke sa na Polansk že več ket 500 liet in sa čist autohtuoni.

Ažbe

Priimk pride od koruoškiga slovejnskiga imiena Ožbe(j), ke ga dons starši spiet radi dajej otrokam. Z o je ratu a zarad akajna, pojava, ke ga dons lohk slišma u Žerieh, učas je biu pa značiln za ciela Polanska dolina. Ožbe(j) je popačen od Ožbalt, ke pa

pride od staroniemškiga imiena Oswald (os = buog, wealdan = uladat). U naših krajah sa zgodovinsk parsotne use tri oblike, poznama domačija par Ožbalt u Četien Rovam pa krej Sv. Ožbolt nad Zmincam. Izbiera imiena gvišni ni naključna, glih Sv. Ožbolt je biu u središu stare Koruoške županije, ene suorte srednjeveške občine, ke sa ja poselil Koruošci in je opsiegala cieu južn diel doline od Zaduobja pa use kie do Sv. Barbare.

Cankar

Čeprou ga j težk razložiti, je preci jasn, de j imie nosu niemšk kolonist. Pojau se u Hleunmu Varhu ket Zankher skupi s še parm niemškm priimkam, ke sa pa do dons že zumarl. Kejšn pomen ma ta imie, ni čist jasn. Lohk be biu od besiede Zank »krieg, prepier«, kar je po soje čist logičn, se ma usaka ves kešnga, ke se rad kriega.

Demšar

Priimk je omejen že l. 1500 u Žetin, dons pogoust tok na Polansk ket na Sieuškn. Imie je z sestaulen z dvieh kuosu: Demš- marbet pride od imiena Demeter (garšk Dimitrios). –ar je pa origi-

naln niemška parpuona -er, ke sa ja Slovejnci uzuel za soja. Glasosloum je tu težk obrazložiti, zatu je men bel ušieč razlaga z imiena Dionizij (po sv. Dioniziju, mučeniku s Pariza). Ta imie je sicer u oblik Denis narbel popolarn u anglosaških krajah, par nam ga do nedaunga praktičn niesma poznal, kar pa še na pomien, de 500 liet nazaj ta svetnik ni biu znat in niesa pojmenval kešnga človeka po j nem.

Martn Oblak, martin.oblak@yahoo.com

Gorenjevaška razstava v Franji

Že v prejšnji številki smo pisali o mednarodnem likovnem natečaju Otroci pomagajo otrokom, ki ga v OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi pripravljajo v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije. Med 688 prispelimi deli na temo Udejanjamo naša načela je komisija izbrala in nagradila 30 del, ki so bila že razstavljena na gorenjevaški šoli. Od začetka maja pa je razstava na ogled v Partizanski bolnici Franja na Cerkljanskem. Razstava nagrajenih risb tega natečaja je prva razstava v več kot 70-letni zgodovini spomenika, na ogled pa bo do 26. junija.

P. N.

Komedija francoskega pisatelja po poljanskih merilih

Pred več kot petimi leti je zdravnik dr. Andrej Šubic praznoval svojo petdesetletnico in ob tem izkoristil svoj režiserski in igralski talent ter s prijatelji priredil eno od Molièrovih komedij Zdravnik po sili. Z njo se je ponorčeval iz sebe in svojih kolegov zdravnikov.

Po nekajletnem premoru se je škofjeloški zdravnik, sicer domačin iz Hotovlje, tudi letos iz dobrodelnih razlogov odločil za ponovno uprizoritev komedije z narečnim naslovom Duohtar kar tok. Molière je bil znan po norčevanju iz različnih družbenih položajev, njegova kritika pa se je obregnila tudi ob zdravnike. Igra govori o zapitem drvarju, ki pretepe svojo pretkano ženo, ta pa se odloči, da mu bo za kazen malce ponagajala. Predstavi ga kot imenitnega zdravnika, malce norega, a zato nič slabšega, ki lahko pozdravi tudi najbolj čudne bolezni tega

sveta. Hitro se znajde v nezavidljivem položaju, a se iz njega zna sam rešiti: »Če čevljar, ki dela čevlje, pokvari usnje, gre na njegov račun. Če kuhar zažge pečenko, mora še enkrat kupiti meso. Če pa v medicini človeka uničiš, nisi ti kriv. Kriv je tisti, ki umre. Največja prednost tega poklica je, da so mrličji najbolj molčeči ljudje, saj še nisem slišal, da bi se kak mrlič pritoževal čez zdravnika, ki ga je ugonobil.«

A kaj nam koristi komedija slavnega francoskega pisatelja, če pa jo lahko izboljšamo in napišemo po poljanskih merilih? Andrej je

dramsko besedilo namreč prevedel v poljansko narečje, s tem pa je delo približal Poljancem, poljansko narečje pa ob številnih ponovitvah tudi publiku izven domačega kraja in poskrbel za dodatni komični učinek.

Predstavo so letos spomladi ponovno z uspehom uprizorili v Poljanah, Gorenji vasi in Škofji Loki. Izkupiček od predstav pa je šel v dobrodelne namene za Gasilsko društvo Hotavljje in invalidu Jaku Šubicu za nakup vozila za prevoz invalidov.

Mojca Šubic
Foto: Tine Šubic

Knjiga nas bogati

Dan knjige se je prevesil v noč

Odkar je Unesco 23. april proglasil za svetovni dan knjige, ga obeležujemo po vsem svetu, zadnja leta tudi ponoči. Ob tej priložnosti je na naši šoli potekala pravljična čajanka.

Prizadevamo si, da ljubezen do branja negujemo že od prvega razreda naprej. Učenci 1. triletja so v ta namen obiskali šolsko in krajevno knjižnico, ob zaključku bralne značke pa so se srečali s slovensko mladinsko pisateljico Deso Muck. Srečanje z njo je bilo res zanimivo. Gospa Desa je o svojem življenju in pisateljevanju kasneje pripovedovala tudi pridnim bralcem 2. in 3. triletja in jih navdušila s svojim humorjem, ki izvira iz njenih lastnih življenjskih izkušenj.

Pravljična večerna čajanka

Aprilska noč knjige je letos obeleževala 400-letnico velikih Cervantesa in Shakespeara. Z 22. na 23. april je letos prvič potekala tudi na naši šoli in uspela v vseh pomenih besede. Kot spremljevalno dejavnost smo pripravili razstavo ob 400-letnici smrti literarnega velikana Williama Shakespeara, ki je umrl 23. aprila 1616.

Pripravljalke smo idejo o čaju in zgodbi ob njem prepletale skozi celoten večer, noč in sobotno jutro.

Pričeli smo z ustvarjalnimi delavnicami, v katerih smo ustvarjali knjižne kazalke in pripravljali dobrote (piškote in obložene kruhke) za čajanko. V soju svečk smo prisluhnili zgodbi o kraljevem čajniku – rjavi šarloti, ki ji je strežaj odškrtnil lij in je zato škropila vse naokrog. K sreči je čarovnija poskrbela, da se je zgodba srečno iztekla, mi pa smo lahko pomirjeni uživali v večernem kramljanju ob naši najljubši čajni skodelici. Največje doživetje je bilo prav gotovo branje v mali telovadnici, kjer smo si postlali, ker je šolska knjižnica že v prvih dneh prijav na dogodek za vseh 82 prijavljenih otrok postala pretesna. V poznih večernih urah nam je pravljično za lahko noč prebral dramski igralec Pavle Ravnohrib, ki je s svojim glasom že tako prijeten večer naredil še prijetnejši.

Ustvarjalno v sobotno jutro

Bralne lučke so do polnoči počasi ugasnile, knjige so se preselile ob spalne vreče in utrujene oči so si privoščile nekaj ur oddiha ... do zgodnjega jutra, ko so si otroci spet hoteli

lepšati skupni čas s klepetanjem in uživanjem v drugačni šoli, kot so je vajeni sicer.

Soboti smo vrata odprli z ustvarjalnimi delavnicami in jo ob devetih zaključili s samopostrežnim zajtrkom. Seveda ob čaju – kakor se za našo idejo spodobi.

Zaključujem z mislijo ene od mamic, ki je prispela v naš sms nabiralnik:

»Najlepša hvala za bralno-nočno izkušnjo, ki ste jo dale otrokom, sebi in staršem. To je čaj/čar povezave med šolo in okoljem in naliže skodelico toplega čaja v svet spominov. Pošiljam vam lep nasmejan pozdrav z obraza zadovoljnega otroka.« (S. K.)

Hvala vsem sodelujočim učiteljicam, šolski kuhinji, krasnim udeležencem in njihovim staršem, vodstvu šole in Pavletu Ravnohribu.

Berite, berite, berite ... vse do naslednjega aprila, ko bomo (morda celo ponoči) spet brali skupaj.

Bernarda Pintar, Mateja Tušek

Ob jubilejni poroki šopek kot ob prvi

60 skupnih let se jima je odvrtelo hitro, večji del časa v natrpanem delovnem tempu pri popravljanju in gradnji hiše, pri obdelavi zemlje, v službi in v skrbi za družino.

Spoznala sta se na veselici na Sovodnju. Vinko je bil eden od sedmih otrok Brencetove družine iz Koprivnika. Priženil se je k Podosojski Veri v Laniše, eni od dveh deklet pri hiši. Poročila sta se leta 1956. Civilna poroka je potekala v zadržnem domu na Sovodnju, cerkvena pa v Novi Oselici. Čeprav je danes to skoraj nepredstavljivo, so takrat pot od doma, na obrede in nazaj prehodili peš. Zraven so bile še štiri priče – družica in drug ter teta in stric. Opravo – pohoštvo za doto so Vinku naredili šele potem v mizarski delavnici na Sovodnju.

Vera je že včasih ustvarjala rože iz krep papirja. Tudi za biserno poroko je naredila tak šopek, saj je bil njen prvi poročni prav enak in delo njenih rok.

Mladoporočenca sta živela v stari hiši, v novozgrajeno pa se je družina vselila leta 1981. Gradnja hiše je tedaj zahtevala mnogo fizičnega

truda in časa, tudi iznajdljivosti pri nabavi gradbenega materiala, ki ga je bilo zelo težko dobiti.

Vera je vse od leta 1961 delala v Termopolu na Sovodnju. Tudi takrat ni bilo prav lahko dobiti službe. Vodilni v tovarnah so na delovnem mestu pričakovali spočite ljudi, za tiste, ki so imeli doma kaj zemlje, pa niso upali, da bodo povsem predani delu ob orodjih in strojih. Pogoj je bilo tudi bivališče v občini. Vinko je delal osem let v železarni na Jesenicah, štiri pred poroko in ravno toliko po njej. Domov je prihajal enkrat na mesec. Potem je delal prek zadrage pri gozdni službi, kjer je čistil gozdove, trebil podrast med mladimi smrekami, ročno nalagal hlodovino v gozdovih in razkladal na železniški postaji v Škofji Loki. Sledilo je osemnajst let službovanja pri Varnosti, zadnjih osem let pa je delal kot čuvaj (varnostnik) v Jelovici.

Malo v šali pravita, da je bilo za pusta in za

Vera in Vinko Kokelj, bisernoporočenca

silvestrovo skoraj obvezno iti na veselico. Za igranje v predstavah je prišel čas šele v pokoju. Vera je bila aktivna tudi v aktivu kmečkih žena, oba pa v turističnem društvu. Zadnja leta smo jo večkrat srečali tudi v vlogi kontributarice na pohodih ob rapalski meji.

Leta 1989 sta se oba upokojila nekoliko predčasno, Vera tudi zato, da je lahko varovala vnuka. S svojim življenjem sta zadovoljna. Po štirih otrocih imata deset vnukov in 11 pravnukov.

Milka Burnik

Bojan Šifrar, nagrajenec PZS

Ko si v društvu, moraš pač delati

Bojan Šifrar iz Laniš, pred nekaj leti še poštni uslužbenec ali po domače poštar v vaseh okoli Sovodnja, se je planinskemu društvu Sovodenj (PD) uradno pridružil leta 1994. Planinska zveza Slovenije (PZS) mu je letos za prizadevno delo pri vzdrževanju planinskih poti podelila priznanje Alojza Knafelca.

Bojan Šifrar, prejemnik priznanja PZS (četrty z leve)

Naziv markacist si je pridobil po izobraževanju leta 1994 na Blegošu. Je tudi lastnik bronastega (1999) in srebrnega častnega znaka PZS (2004). V letih od 1994 do 2006 je bil član upravnega odbora in načelnik markacistov. Mednje je stopil prav v času, ko je bilo tega kadra v društvu premalo, saj PD Sovodenj oskrbuje 50 kilometrov planinskih poti: Kopačnica–Ermanovec, Trebija–Ermanovec–Bolnica Franja, Sovodenj–Podjelovo Brdo–Ermanovec, Ermanovec–Kladje–Bevkov vrh–Sivka. Markacisti jih vsako leto očistijo in popravijo markacije. Zelo veliko dela so imeli po žledolomu. Bojan je zaslužen, da so pod njegovim vodstvom na planinskih poteh postavili približno

50 smerokazov in tabel. V letu 2016 je bil ponovno imenovan za načelnika markacistov.

Pobudnik pohodov na Bevkov vrh

Na njegovo pobudo je pričelo PD Sovodenj s tradicionalnimi novoletnimi pohodi na Bevkov vrh. Že mnogo desetletij Sovodenjčani radi zahajajo na ta bližnji hrib. Nekoč so na Slabotovem hlevu prirejali celo veselice. Tam gori so imeli tudi prvi televizijo in ljudje so jo hodili gledat.

Bojan se aktivno vključuje

v izvedbo prireditev. Rad se udeležuje tudi planinskih pohodov, opazuje in primerja, kako je markirano drugod.

Priznanja je bil vesel, zaveda pa se, da si ga je lahko prislužil le v okviru društva. Kot sam pravi: »Ko si noter, moraš pač delati.« Prav je, da je dobro prostovoljno delo tudi opaženo in nagrajeno vsaj na tak način.

In kdo je bil Alojz Knafelc? Bil je planinec, kartograf, inovator in utemeljitelj rdečega kolobarja okrog belega kroga, ki ga od leta 1922 poznamo kot enotno planinsko markacijo v Sloveniji pa tudi na Hrvaškem.

Milka Burnik

Višja vstopnina za ogled utrdbe na Golem vrhu

Od 1. maja je treba za ogled bunkerja Rupnikove linije na Golem vrhu plačati več. Cena za obisk skupine do 10 obiskovalcev je 48 evrov, skupine od 11 do 20 obiskovalcev bodo plačale 4,5 evra na osebo, skupine z nad 20 obiskovalci pa 3,5 evra na osebo. Za posameznika v organizirani šolski skupini bo vstopnina 2,5 evra. Za redno vodenje, ki je vsako prvo soboto v mesecu, bo treba odšteti pet evrov (doslej štiri evre).

Na Hrastovem griču, kjer so skupinska vodenja sicer redkejša kot na sosednjem Golem vrhu, cene ostajajo enake kot doslej, ko so veljale za obe utrdbi skupaj: do 10 obiskovalcev bo odštelo 39 evrov, od 11 do 20 po 3,6 evra na osebo, nad 20 obiskovalcev pa 2,6 evra na osebo. Za organizirane šolske skupine je cena 1,6 evra na osebo.

Cene so veljale od novembra 2012. Kot je pojasnila Marjeta Šifrar z občinske uprave, so jih zvišali »zaradi večjih vlaganj v bunker na Golem vrhu (elektrifikacija, postavitve zbirke) in večjega doživetja obiskovalcev, ki si lahko ogledajo stalno zbirko ostalin ali pa se poskusijo v podzemnem balinanju.«

V ceno (z že všteti DDV) je sicer vključen ogled utrdbe z vodenjem in nezgodno zavarovanje.

D. P.

Kam maja in junija?

- 22. maj: **Hotaveljska grča – kolesarjenje**. Organizira ŠDMH.
- 22. maj od 10. do 18. ure: **Otroški festival: Dan prijateljstva** na Visokem. Dodatne informacije pri Andreji Križnar na telefonski številki 04/51-70-602. Organizira Turizem Škofja Loka.
- 22. maj ob 11. uri: **Kosilo za starejše** v Sokolskem domu Gorenja vas. Organizira RKS KO Gorenja vas.
- 25. maj od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 25. maj ob 17. uri: **Peka kruha** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije pri Jani Rojc na telefonski številki 031/250-723. Organizira KUD Trata Gorenja vas.
- 25. maj ob 19. uri: **Meditacija – povezovanje z izvirno življenjsko energijo** v Šubičevi hiši v Poljanah. Dodatne informacije pri Dunji Škofic na telefonski številki 051/429-008. Organizira Ženski klub.
- 26. maj ob 20. uri: **Družabni večer: Ljubezen z umetnostjo** – srečanje glasbenih, literarnih in likovnih ustvarjalcev v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije pri Jani Rojc na telefonski številki 031/250-723. Organizira KUD Trata Gorenja vas.
- 27. maj: **Športne in družabne igre za otroke in mladino**. Organizira ŠD Sovodenj.
- 28. maj: **Turnir v malem nogometu 4 + 1**. Dodatne informacije in prijave na telefonski številki 041/547-547. Organizira ŠD Sovodenj.
- 28. maj od 8. do 12. ure: **Uvodna prireditev Tedna podeželja na Loškem** na Mestnem trgu. Organizira RAS.
- 28. maj ob 10. uri: **Kolesarjenje po starem na Mestnem trgu**. Prijave na dan dogodka od 9. ure dalje v prostorih vojašnice Škofja Loka. Dodatne informacije pri Branetu Tavčarju na telefonski številki 031/416-345. Organizira Društvo Rovtarji – smučanje in kolesarjenje po starem.
- 28. maj ob 19.30: **Slavnostni koncert ob 140-letnici delovanja Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka**. Športna dvorana Trata, Škofja Loka. Vstop je prost.
- 29. maj: **Zaključek 5. sezone akcije Prijatelji Jelenc** v zavetišču na Jelencih. Uvrstitve in vse dodatne informacije bodo objavljane na www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.
- 29. maj: **S Tonetom Kosmačem v Rio** na Šinkucovem travniku. Organizira ŠDMH.
- 29. maj ob 14. uri: **Etnološka prireditev Janez že kleplje in veselica z ansamblom Smeh** v Novi Oselici. Organizira TD Sovodenj.
- 30. maj ob 16.30 uri: **Tečaj polstenja** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije pri Jani Rojc na telefonski številki 031/250-723. Organizira KUD Trata Gorenja vas.
- 31. maj ob 16. uri: **Voden ogled čebelarke kmetije Pri Jakuc v Srednji vasi in Šubičeve hiše z ustvarjalno delavnico v Poljanah**. Organizirajo RAS, kmetija Pri Jakuc in Šubičeva hiša. Prijave obvezne!
- 1. junij ob 9. uri: **Voden ogled čebelarke kmetije Pri Jakuc v Srednji**

vasi in Šubičeve hiše z ustvarjalno delavnico v Poljanah. Organizirajo RAS, kmetija Pri Jakuc in Šubičeva hiša. Prijave obvezne!

- 1. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 1. junij ob 19. uri: **Meditacija – povezovanje z izvirno življenjsko energijo** v Šubičevi hiši v Poljanah. Dodatne informacije pri Dunji Škofic na telefonski številki 051/429-008. Organizira Ženski klub.
- 2. junij od 16. do 17. ure: **Meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola** v prostorih KŠPD, ZD Gorenja vas. Organizira RKS KO Gorenja vas.
- 4. junij ob 19. in 12.30. uri: **Dan odprtih vrat Doma čebelarjev ČD Škofja Loka** v Brodeh. Organizira ČD Škofja Loka.
- 4. junij od 8. do 12. ure: **Sejem starin in garažne razprodaje 2016 – Starinarnica na Plac** na Mestnem trgu, Škofja Loka.
- 4. junij ob 10. uri: **Redno vodenje po utrdbi Rupnikove linije** na Golem vrhu. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.
- 4. in 5. junij: **Izlet: Bratislava, Dunaj (Slovaška, Avstrija)**. Informacije in prijave pri društvenih poverjenikih. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas.
- 5. junij ob 11. uri: **Kosilo za starejše od 75 let** v dvorani Hotavlje. Organizira RKS KO Gorenja vas.
- Do 5. junija: **Razstava: Barve domišljije** v predverju Sokolskega doma. Razstavlja Zvonko Kern. Organizirata Sokolski dom in Občina Gorenja vas.
- 8. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 8. junij ob 19. uri: **Meditacija – povezovanje z izvirno življenjsko energijo** v Šubičevi hiši v Poljanah. Dodatne informacije pri Dunji Škofic na telefonski številki 051/429-008. Organizira Ženski klub.
- 9. junij: **Planinski izlet: Goriška Brda – od češnje do češnje**. Informacije: Valentin Bogataj, 040/377-356; val.bogataj@siol.com. Organizira Društvo upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas.
- 11. junij od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov** na Trgu Ivana Regna, Gorenja vas. Organizira RAS.
- 11. junij od 8. do 14. ure: **Boljši sejem** na trgu Ivana Regna. Najave sodelujočih do 10. junija po e-pošti td.gorenjivas@gmail.com ali na telefonskih številkah 040/322-559 in 031/458-299. Organizira TD Gorenja vas.
- 15. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.
- 15. junij ob 19. uri: **Meditacija – povezovanje z izvirno življenjsko energijo (zadnje srečanje)** v Šubičevi hiši v Poljanah. Dodatne informacije pri Dunji Škofic na telefonski številki 051/429-008. Organizira Ženski klub.
- 19. junij ob 12. uri: **13. Srečanje harmonikarjev Slemene**. Organizira ŠD Slemene.
- 22. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.

Škrat na Ermanovcu

Pred planinsko kočo se je ob obisku škrate na Ermanovcu zbralo približno 30 otrok, večinoma predšolskih, in njihovih staršev. Po pravljici, v kateri jih je škrate Avguštin povabil med trave, rože in v gozd, so se tja res podali. Med potjo so našli nekaj lesenih škratev in na klic svojih imen vedno počepnili. Ob cesti, v bližini nekdanje rapalske meje, so otroci nabrali regratove cvetove, starši pa so se trudili splesti venčke za na glavo. Ustavili so se v gozdu, se spremenili v prave detektive in družno v skupinah poiskali drevesa s fotografij. Pri koči so se posladkali s škratevimi palačinkami in čajem. Na koncu so polena preprosto z barvami spremenili v škrateve prijatelje. Otroci in starši so del sončnega dopoldneva preživeli malo drugače, v tesnejšem stiku z naravo, in upam, da se jim je kakšen doživljaj vtisnil v lep spomin.

Milka Burnik

Starši so otrokom iz regratovih cvetov spletili naglavne vence.

Varni s kolesom v prometu

Topli in daljši pomladni dnevi na ceste zvabijo kolesarje in voznike motornih koles. Kolo je eno najbolj priljubljenih prevoznih sredstev, saj predstavlja enostaven in ekološki način gibanja. Glede na dejstvo, da so kolesarji poleg pešcev najbolj ogrožena in izpostavljena skupina v prometu, je pri kolesarjenju priporočljivo dobro poskrbeti za svojo varnost. O tem v našem tokratnem nasvetu.

Policisti opozarjajo, naj bodo kolesarji pozorni na prometno signalizacijo (prometne znake) in jo upoštevajo. Na mestih, kjer promet ureja semafor, naj upoštevajo svetlobne znake. Pred spremembo smeri vožnje naj večkrat pogledajo, kaj se dogaja za njimi ter pravočasno in odločno nakažejo svoj namen. Upoštevati je potrebno pravila prednosti, ki veljajo za kolesarje v križiščih, še posebej tam, kjer so označene kolesarske steze. Kolesarji naj vozijo po kolesarski stezi in kolesarskem pasu ali poti. Uporabljajo naj le površine, ki so namenjene kolesarjem – označene so s prometnimi znaki in talnimi označbami –, kjer je potrebno voziti po desni kolesarski stezi glede na dovoljeno smer vožnje, na dvosmerni kolesarski stezi pa po desni strani steze. Če kolesarske steze ali pasu ni, vožnja poteka ob desnem robu vozišča v smeri vožnje, in sicer čim bližje robu (ne več kot en meter od roba) vozišča.

Nočna vožnja, skupinsko kolesarjenje

Ponoči in ob zmanjšani vidljivosti mora biti na sprednjem delu kolesa prižgana bela luč za osvetljevanje ceste, na zadnji strani kolesa pa rdeča pozicijska luč. Tu mora biti nameščen še rdeč odsevnik, na obeh straneh pedalov morata biti rumeni ali oranžni odsevniki, na kolesih pa rumeni ali oranžni bočni odsevniki. Vožnja v skupini kolesarjev pomeni vožnjo drug za drugim. Izjemoma, če je pot dovolj široka, lahko dva kolesarja vozita vzporedno. Kolesarji, ki imajo licenco Kolesarske zveze Slovenije, lahko vozijo v skupini, ki jo morajo sestavljati najmanj štirje kolesarji. Med kolesarjenjem je potrebno skrbno opazovati promet, predvidevati ravnanje drugih udeležencev ter spremljati vozila, ki dohitevajo in prehitevajo. Posebno previdnost naj kolesarji namenijo križiščem, kjer naj z roko odločno nakažejo smer. Da jih bodo pešci hitreje opazili, naj uporabljajo

Za varnost v prometu s(m)o odgovorni vsi, ki s(m)o udeleženi v prometu – pešci, kolesarji, motoristi, vozniki ..., zato strpnost in previdnost nista nikoli odveč.

zvonec. Za varnost in dobro vidnost v prometu ponoči so priporočljiva tudi svetla oblačila. Prtljaga naj se vozi v za to namenjeni košarici ali pritrjena na prtljažniku.

Kolo naj bo brezhibno ..., kolesar pa tudi!

Naj na tem mestu ne bo odveč tudi opozorilo, da naj bo kolo redno vzdrževano in tehnično brezhibno ter da čelada ni namenjena zgolj mlajšim kolesarjem, temveč tudi odraslim, čeprav ni predpisana. Prav tako ni dovoljena vožnja pod vplivom alkohola.

Otroci kolesarji

Otroci smejo voziti samostojno v prometu na cesti stari najmanj osem let in z veljavno kolesarsko izkaznico. Otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otoka. Otrok do 6. leta sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa. Kolesar, mlajši od 14 let, mora med vožnjo nositi na glavi pripeto atestirano zaščitno čelado, enako pa velja tudi za otoka, ki se na kolesu vozi kot potnik.

Lidija Razložnik

Gorenjevaški učitelji s kolesi po poti Ivana Tavčarja

Letošnji maj je zelo v znamenju našega največjega pisatelja. Obnovljeni dvorec Visoko, bližnji kozolec in grobnica, navsezadnje pa tudi novi Sokolski dom so čudovita pridobitve za naše kraje. Na svoj način smo 'Tavčarjev' maj želeli proslaviti tudi učitelji šole, ki nosi njegovo ime. Odločili smo se, da se s kolesom in oblečeni v nove drese podamo iz Gorenje vasi do Poljan, kjer smo obiskali njegovo rojstno hišo, in nato naprej do Visokega, kjer sta nam dihi jemali sveže obnovljena grobnica in notranjost dvorca. Za piko na i je poskrbel družabni zaključek na Dobravi.

Martin Oblak

Foto: arhiv OŠ Ivana Tavčarja

Učitelji kolesarji OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas – dobre volje ob Tavčarju in na njem

Šranga kot nekdanj na Dobravi

Foto: Jože Rojc

Po dolgem času so dobravski fantje dobili priložnost, da postavijo šrango. Kljub slabši vremenski napovedi je vreme zdržalo na veselje svatov, šrangarjev in nas gledalcev. Menda bo prišlo do menjave generacije pri šrangarjih, pa naj bo posnetek spomin na fantovske dni, ko so šrangali nevesti Mojci in njenemu Petru.

Jože Rojc

Tradicionalno po kolesarskem krogu občine

Ko se spomladi dvignejo temperature, se začne kolesarska sezona. Že tradicionalno so v soboto, 7. maja, na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi uradno odprli Kolesarski krog Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2016. Po krajšem pozdravnem nagovoru župana in okrepčilu s čajem je okrog 30 kolesarjev krenilo po odseku kolesarske poti čez Žirovski vrh, Lučine, Pasjo ravan do Visokega. Letos je sicer do tega dne kartonček s kontrolnimi žigi dvignilo že več kot 120 kolesarjev, lani pa v celem letu kar 441. Kartončki in informacije v zvezi s kolesarskim krogom so na voljo v Taverni Petra v Gorenji vasi. Letošnja nagrada za vse zbrane žige so kolesarske hlače. Tudi te kolesarji prejmejo v Taverni.

Jure Ferlan

Foto: Jure Ferlan

Letošnji start kolesarjev s Trga Ivana Regna

Tradicionalni pohod skozi Zalo

Glavni atrakciji Amandus in medvedka Štefka

Tradicionalnega pohoda skozi Zalo se je letos udeležilo nekaj manj kot 200 pohodnikov iz vseh koncev Slovenije. Z igranimi prizori iz Tavčarjeve zgodbe V Zali so pohodniki spoznali pripoved o kanoniku nemškega porekla Amandusu, ki se odpravi na lov v Zalo.

Foto: Lucija Kavčič

Peta izvedba pohoda skozi Zalo je na Žirovski vrh privabila pohodnike od blizu in daleč. Rdeča nit ostaja zgodba o kanoniku Amandusu in Katarini.

Največja zanimivost na poti je sicer od lani medvedka Štefka, ki meri v višino tri metre in pol in je izdelana iz železne konstrukcije mostu v Todražu, ki je bil porušen v poplavah 2014, ter obložena z mahom.

A kot je pojasnila Lucija Kavčič iz Turističnega društva Žirovski Vrh, ostaja vsebina pohoda v sami zgodbi o kanoniku Amandusu še vedno tradicionalna: »Še vedno se držimo ustaljene zgodbe, saj je preprosto

lepa. Vsako leto dodamo kak nov odlomek ali pa ga nekoliko spremenimo. Prvič se je v okviru pohoda na gozdni jasi predstavila nova moška vokalna zasedba Zala z ubrano ljudsko pesmijo. Na klarinetu se je predstavila mlada Nika Justin s Hotavelj, ki se že pridno vključuje v aktivnosti našega društva. Kmalu bo namreč tudi članica odrasle folklorne skupine, kjer bo skrbela za spremljavo.«

Glede na to, da se pot vije tudi mimo kmetij, so se pohodniki lahko okrepčali z domačimi dobrotami. »Pohod je bil dobro obiskan in je postal prepoznaven širom Slovenije. Nekateri pohodniki se vračajo, poleg pa povabijo še svoje prijatelje, ki imajo radi lepo naravo in odlične zgodbe. Na koncu dneva smo bili srečni vsi, tako organizatorji kot pohodniki, saj nam je bilo vreme naklonjeno, bilo je enkratno vzdušje in prijazni ljudje,« še pojasnjuje Kavčičeva, ki vse bralce, predvsem pa družine z majhnimi otroki, vabi na pohod po Medvedkovi poti, ki bo 25. junija in v okviru katerega se obeta krassen program za otroke. Več informacij o Medvedkovi poti in njenih zanimivostih si lahko preberete na spletni strani društva.

Lidija Razložnik

Zaključek ženske rekreacije Športnega društva Partizan

Pod okriljem Športnega društva Partizan deluje tudi sekcija ženska rekreacija. V letošnji sezoni 2015/2016 so udeleženske lahko izbirale med badmintonom, aerobiko, vadbo za starejše in pilatesom. Vadba je potekala v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas in v gasilskem domu na Trebiji. 22. aprila smo se po končani sezoni odpravile na zaslužen zaključek. S Hotavelj smo krenile proti Slajki. Tam smo izkoristile trenutke, namenjene druženju in klepetu, saj med sezono za to ni bilo veliko časa. Seveda smo bile v koči na Slajki dobro postrežene, za kar gre zahvala oskrbniku. Sledilo je še skupno fotografiranje in odhod domov. Na nebu je sijala polna luna, zato je bil povratek prav čaroben.

Vaditeljci se vsem udeleženkam iskreno zahvaljujeva za obisk ter pozitivno energijo in se veseliva ponovnega snidenja v jeseni.

Športni pozdrav!

Vaditeljci Špela Knafelj Borovič in Ema Debenec

Po zaključku sezone smo se rekreativke družile na Slajki.

S Tonetom Kosmačem v Rio

Športno društvo Marmor Hotavlj je vabi 29. maja na športnorekreativno-družabni dogodek S Tonetom Kosmačem v Rio, ki se bo odvijal na Šinkucovem travniku. Dogodek je poleg dobrodelne note tudi priložnost, da trenutno najboljšega slovenskega maratonca domači navijači in podporniki pospremijo na olimpijske igre.

Udeležba Kosmača na olimpijskih igrah je tako za Hotavlj kot tudi Poljansko dolino velik in poseben dogodek. Kosmač se je na letošnji največji izziv v življenju pripravljal v začetku leta v Keniji.

V dopoldanskem času bodo tekli otroci v osmih starostnih kategorijah. Tek je za vse otroke brezplačen in brez prijavnin. Najboljši bodo nagradjeni z medaljami, prav vsi otroci pa tradici-

lno s sladkimi nagradami. Sledil bo dobrodelni tek na kilometer dolgi trasi. »Rekreativni tekači oziroma vsi, ki bi radi prispevali v dober namen, bodo po lastnih zmožnostih pretekli enega,

lahko pa tudi več (čim več) krogov oziroma kilometrov, in ne nujno v enem kosu. Pretečene kilometre bomo sešeli in tako navidezno tekli s Hotavelj proti Riu. Zanimivo bo videti, kako daleč bomo na koncu pritekli, do Ria ali morda do sredine Atlantika,« je pojasnil Niko Stržinar, član hotaveljskega športnega društva.

Pretecimo čim več kilometrov proti Braziliji!

Vsi prostovoljni prispevki bodo namenjeni šolskima skladoma osnovnih šol v naši občini. Dobrodelni tek bodo v družbi Toneta Kosmača z uvodnim kilometrom otvorili predstavniki javnega življenja, lokalnih in športnih društev in nenazadnje tudi Kosmačevi podporniki. »Pozivamo k dobrodelnosti in izzivu – vse z namenom, da pretečemo čim več kilometrov proti Braziliji. Posebej vabljeni različne interesne skupine, ki delujejo v javnem življenju, kot npr. gasilci, študenti, policisti, šolniki, obrtniki, upokojenci, prostovoljci ... Med vsemi, ki bodo prispevali in tudi pretekli kakšen 'krog proti Riu', bomo ob koncu teka izžrebali praktično nagrado,« je še dodal Stržinar. V času teka bodo udeleženci na Šinkucovem travniku odigrali tudi nekaj revijalnih nogometnih tekem različnih generacij ter tekmovali v različnih olimpijskih disciplinah.

L. R.

Šubičeva hiša

Odprli muzejsko trgovinico

V Šubičevi hiši v Poljanah se stalno dogaja kaj zanimivega, po novem imajo odprto lično muzejsko trgovinico, v kateri so na voljo izdelki podblegoških mojstrov in rokodelcev domače in umetnostne obrti.

Če boste v zadregi z idejo za izvirno darilo, ste po novem vljudno vabljeni na obisk muzejske trgovinice v Kulturni center Šubic. Poleg ogledov muzejskih zbirk in razstav vam namreč od sredine maja dalje nudijo tudi bogat izbor izdelkov podblegoških mojstrov in rokodelcev domače in umetnostne obrti. Navedene izdelke iz naših krajev lahko kupite v lični rustikalno

urejeni prodajalni ob glavnem vhodu v hišo, in sicer vsak dan od torka do vključno sobote med 9. in 13. uro ter med 16. in 18. uro. V trgovini vas bo prijazno sprejel sodelavec Tomaž Barle, ki je dosegljiv tudi na telefonskih številkah Šubičeve hiše. Ponudbo si lahko ogledate tudi na spletni strani Kulturnega centra Šubic.

Še o razstavah

15. aprila so odprli razstavo Davida Lična in Polone Kunaver Ličen z naslovom Alegorija pomladi. Razstavljene grafike in slike so s svojo barvitostjo izžarevale pozitivno in pomladno vzdušje, zato je naslov razstave še kako na mestu. David in Polona prihajata iz Ajdovščine, kjer vodita Likovno-oblikovalski center Lična hiša. Veliko se ukvarjata z ilustracijo, zato so tudi njune slike močno zaznamovane s to likovno zvrstjo. V svojem likovnem izrazu prepletata pravljичnost z motivi nadrealizma. Odprte razstave je z dvema izjemno zaigranima skladbama na violini popestril njun sin Oskar.

Od 12. maja dalje pa razstavljajo ustvarjalci iz KUD Zala: Nuša Jurjevič, Tatjana Cankar, Kristina Martinčič, Mohor Jurjevič, Jernej Filipič in Maja Čadež. Predstavljeni so njihovi leseni izdelki, fotografije, grafike, ilustracije in slike.

Jure Ferlan in Kulturni center slikarjev Šubic

Šubičeva hiša v pritličju odslej v lični trgovinici ponuja izdelke podblegoških mojstrov – rokodelcev.

Kmalu po Medvedkovi poti

Znotraj tematske Poti skozi Zalo nastaja nova otroška tematska pot. Njena vsebina je obarvana z gozdno pedagogiko, ki jo povezuje zgodba o medvedku. Pot je vsekakor odlična ideja za preživetje aktivne sobote ali nedelje v naravi ob mahoviti medvedki Štefki in njenem mladičku ter številnih zabavnih in hkrati poučnih igrah, ki jih pot ponuja. Otroci so spodbujeni k razvijanju motorike, razmišljanju, ustvarjanju iz naravnih materialov, ki jih najdejo v gozdu ...

Otvoritveni pohod po tri kilometre in pol dolgi poti, ki je speljana skoraj po ravnem, pripravljajo v TD Žirovski Vrh 25. junija. Več na www.tdzirovskivrh.si.

P. N.

Zdravilna, a pri uživanju bodimo previdni

Rabarbara je prava zakladnica zdravja. Je zelenjava, čeprav jo imajo nekateri za sadje. Pomaga v klimakteriju, saj zmanjšuje osteoporozo. Deluje protivnetno in antibakterijsko. Nekateri jo uporabljajo za zmanjševanje alergij.

Vsebuje kalcij in krepi kosti, odvaja vodo v telesu, torej vsebuje kalij, magnezij in mangan za mišice. Prav tako vsebuje vitamine A, B in C, ki so antioksidanti; telo oskrbujejo z energijo in so pomembni za kožo, lase, kri, možgane in sluznico dihal.

Na Švedskem jo popečejo in povaljajo v sladkorju ter jo uporabljajo za bolnike po okrevanju s hujšimi boleznimi, saj preprečuje širjenje metastaz in nastanka tumorjev. Do 40 centimetrov dolgi peclji rabarbarinih listov so užitni, listi pa strupeni. Ti vsebujejo veliko snovi, ki povzročajo težave pri presnovi kalcija, zaradi česar lahko pride do nastajanja ledvičnih kamnov in zastrupitve. Malo tega najdemo tudi v steblih, zato rabarbara ni priporočljiva za starejše, ki imajo težave s srcem, za ženske v času menstruacije in nosečnice. Ni za tiste, ki imajo visok pritisk, vneta sklepe, vneta sečila in ledvične težave.

Užitna stebila odlična za kompote in marmelade

Zelo zdravilna in užitna so stebila, ki jim moramo pred uporabo odstraniti vlaknast ovoj. Za kompot jih narežemo, a če jih malce predolgo kuhamo, se popolnoma razpustijo.

Zelo osvežujoč je mrzel kompot s cimetom ali kombiniran s hruškovim kompotom.

Stebila režemo dvakrat, in sicer maja ter septembra. Dodamo jih k preveč sladkim marmeladam, kombinacija z jagodami je tako čudovita, da je naslednje leto ne pozabimo več skuhati. Jabolčni zavitek ali pito popestrimo z okusom rabarbare, ingverja in cimeta.

Ne zavržimo listov

Liste, ki jih ne zavržemo, lahko uporabimo za zdravljenje drugih rastlin. Učinkujejo namreč kot naravni insekticid. V tri litre vode damo pol kilograma listov, zavremo, potem kuhamo še 10 minut in ohladimo. Z ohlajeno vodo škropimo po rastlinah: s tem odganjamo gosenice, uši in čebulno, korenjevo ter porovo muho. Z listi delamo v vrtu zastirko, saj vsebujejo veliko rudninskih snovi, ki jih rastline potrebujejo. Lahko pa pustimo to prelepo rastlino, da nam krasí vrt, le jeseni postanejo listi grdo rjavi, zato naj najdejo mesto na kompostu.

Koreniko so včasih uporabljali tudi za shujševalne diete, kajti tako močno odvajalno sredstvo med rastlinami težko dobimo. Vendar pa to za zdaj v naših krajih še ni preverjeno.

Jana Rojc

Velike rabarbarine liste lahko uporabimo na vrtu za zastirko ali pa iz njih pripravimo naraven insekticid.

Meditacija – naravni zdravilci

Delujejo na način dodajanja življenjske energije

Šolska medicina izobražuje zdravnike uradne medicine, ki se naučijo zdraviti telo, naravni zdravilci pa svoje zdraviteljske sposobnosti odkrivajo in razvijajo skozi življenjske izkušnje.

Naravni zdravilec naj bi do zadnje drobtinice razgradil vsa rušilna čustva in zrušil svoj ego, tudi presegel nekatere astrološke danosti, ker s tem bremenom ne more delovati v skladu z duhovnimi zakoni. Tudi v davni preteklosti so bili zdravilci ljudje s posebno občutljivostjo, s katero so zaznavali in vplivali na nefizične nivoje.

Rušilna čustva namreč neugodno vplivajo na zdravje. Zapirajo naravni energijski pretok. Prav tako deluje ego, ki je temna plat človeka

in v osnovi pomanjkanje ljubezni. Oboje skupaj pa zameglí pogled, da se napačno odločamo, iz tega sledijo bolezen, zasvojenost, nesrečnost, podre se vse tisto, kar si želimo in potem dobimo ravno nasprotno. Pravimo, da ni neozdravljivih bolezni, so samo neozdravljivi ljudje. Tisti, ki si želijo zdravja in sreče, bodo to najlažje našli, če bodo upoštevali vse svoje nivoje bivanja, tako fizično telo kot čustva, misli in dušo.

Dunja Škofic

Za zdravo in srečno življenje je treba upoštevati vse ravni bivanja.

Brucovanje 2016

Klub študentov Poljanske doline je v soboto, 16. aprila, organiziral že tradicionalno brucovanje. Letos sicer niso imeli programa s sprejemom brucev in bruck, je pa bil zabavni program toliko obširnejši. V ta namen so v obrtno-industrijski coni v Dobju postavili velik šotor. Prostovoljci so v pripravo vložili veliko truda, saj je bilo med drugim potrebno odstraniti grmičevje z velike površine, da je bilo dovolj prostora za parkirišče in šotor. Nastopile so skupine Šank Rock, Zabljena generacija, Prelude in domača zasedba Sex Demons.

Jure Ferlan

13. Srečanje harmonikarjev Slemene 2016

Na tradicionalnem srečanju harmonikarjev se bodo 19. junija od 12. ure dalje predstavili ljubitelji tega prekrasnega inštrumenta. Nastop harmonikarjev ni tekmovalne narave, saj sta glavni vodili druženje in dobrotelost. Prostovoljne prispevke vsako leto namenimo eni izmed šol v naši občini.

Med nastopi harmonikarjev se bodo predstavili tudi mladi ansambli, po končanih nastopih harmonikarjev pa bo tudi letos sledila veselica z ansamblom Raubarji.

Vabi Športno društvo Slemene (Matej Ržek, tel. št.: 040/672-858, e-naslov: sd.slemene@gmail.com).

Matej Ržek

Kar dva poljanska ansambla na narečnih vižah

10. junija se bo na 16. Večeru slovenskih viž v narečju v Škofji Loki z novimi, še ne slišanimi skladbami v narečnih besedilih predstavilo osem ansamblov, med njimi tudi dva poljanska, Raubarji in Odklop!

Foto: Radio Sora

Foto: Radio Sora

Raubarji so na festivalu lani zmagali po izboru občinstva. Kaj si lahko od nastopa obetajo letos?

Raubarji že pridno vadijo novo z naslovom 'Čez polanske griče'. V njihovi lasti je sicer še vedno maskota festivala, prehodni pokal Vandrovca, delo našega umetnika izpod Blegoša Petra Jovanoviča, ki so ga lani odnesli domov za najboljšo skladbo po izboru občinstva: 'Ke se parjatli ukop naberema'.

Na odru bo naše barve tokrat zastopal še en ansambel, in sicer Odklop, ki bo obujal 'Pozablen vaš ževleje'.

Na odru na dvorišču Loškega gradu se bodo predstavili še Lisjaki z Barbaro in Neli iz tržaškega zaledja, ansambel Brkinski trio, gorenjsko narečje bo zastopal ansambel Galop, v dolenskem narečju se bo predstavil ansambel Šment, v štajerskem Murni, po pohorsko pa bodo prepevale Frajerke.

V revijalnem delu bodo nastopili ansambli, ki so slavili na lanskim slovenskih narodno-zabavnih festivalih: ansambli Ognjeni muzikanti, Jug, Žargon in Sekstakord.

Mladi člani ansambla Odklop se bodo letos na vižah v narečju v Škofji Loki predstavili prvič.

Škofjeloški Večer slovenskih viž v narečju v organizaciji Radia Sora in Agencije Geržina Videoton je sicer ostal edini slovenski festival, ki ohranja narečno besedo in tako pomaga

pri ohranjanju naše tradicije. To je letos prvič prepoznalo tudi Ministrstvo za kulturo, ki je festivalski večer vzelo pod svoje okrilje.

D. P.

Pokal

Poljanske doline v šahu

Športno društvo Poljane je v koči na Starem vrhu organiziralo tretji šahovski turnir posameznikov za pokal Poljanske doline. Turnirja se je udeležilo 19 šahistov in šahistk iz slovenskih šahovskih društev in klubov. Na turnirju je prepričljivo zmagal mojstrski kandidat Dušan Zorko iz Kranja (7 točk), ki je premagal vseh sedem nasprotnikov in se tako še utrdil na prvem mestu v skupnem seštevku točk po tretjem turnirju ciklusa za pokal Poljanske doline. Na drugo mesto se je uvrstil Sašo Valentin Jančigaj s 5 točkami in pol, na tretje pa Jože Čadež s 5 točkami.

Naslednji, četrti šahovski turnir iz letošnjega ciklusa za pokal Poljanske doline bo jeseni v Škofji Loki.

P. N.

DEMONSTRACIJA

NAJSODOBNEJŠIH KMETIJSKIH STROJEV

CASE IH
AGRICULTURE

BCS

MOLOM

MASCAR

FRANDENT

OMC

ICARBZZOLI

BERETTA

JENSEN

HAIJ

STIHL

✗ V živo si boste lahko ogledali delo z najsodobnejšimi kmetijskimi stroji, ki jih zastopamo v podjetju Agrometal - traktorji, balirke, ovijalke, kosilnice, obračalniki, nakladalci in sekalci za les...

✗ Testne vožnje s traktorji

✗ Prikaz varnega dela z motorno žago

✗ Nagradne igre

Nedelja, 29.5.2016
ob 13. uri
Dolge Njive - Lučine
(Gorenja vas v Poljanski dolini)

AGROMETAL

kmetijski center www.agrometal.si

25
LET

Lepo vabljeni!

V primeru slabega vremena bo prireditev prestavljena na naslednjo nedeljo.